

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૨૦૩૨૭/૨૦૧૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ડેડ. કે. સૈયદ

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?	

૪	શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?	
---	---	--

=====

જયમીન રાજેન્દ્ર બ્રહ્મભટ્ટ.....અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત નેશનલ લો યુનિવર્સિટી અને પ..... સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે જી. એચ. વર્કિ, એડવોકેટ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧-૬ માટે સુશ્રી ધરમિષ્ટા રાવલ, એડવોકેટ

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ઝેડ. કે. સૈયદ

તારીખ:૦૪/૦૫/૨૦૧૬

સી.એ.વી ચુકાદો

૧. આ રિટ પિટિશન પ્રતિવાદી નંબર ૧-ગુજરાત નેશનલ લો યુનિવર્સિટી ("જી.એન.એલ.યુ.") માં કાનૂની શિક્ષણ મેળવતા વિદ્યાર્થી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. પ્રતિવાદી નંબર ૨-શ્રી બિમલ પટેલ, જી.એન.એલ.યુ. ના ડિરેક્ટર અને વાઈસ ચાન્સેલર છે. પ્રતિવાદી નંબર ૩ અને ૪ "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ના સભ્યો હતા જેણે અરજદારની કથિત ગેરરીતિ અંગે ચુકાદો આપ્યો હતો. પ્રશ્નમાં પરીક્ષા દરમિયાન પ્રતિવાદી નંબર ૫ નિરીક્ષક શિક્ષક હતા. પ્રતિવાદી નંબર ૬ વર્તમાન બાબતમાં સામેલ અન્ય ફેકલ્ટી સભ્ય છે. મેં અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગુરશરણ એચ. વર્કિ અને પ્રતિવાદીઓ વતી સુશ્રી ધર્મેષ્ઠા એન. રાવલને સાંભળ્યા છે.

૨. વર્તમાન મામલાની સંક્ષિપ્ત હકીકતો એ છે કે રિટ અરજદાર-વિદ્યાર્થી, જે હાલમાં પાંચ વર્ષના સંકલિત એલ. એલ. બી. કાર્યક્રમના ત્રીજા વર્ષમાં છે, તેણે પ્રતિવાદી નંબર ૨ ની સૂચનાઓ અને મંજૂરી પર જી.એન.એલ.યુ. દ્વારા સંબોધવામાં આવેલા ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ ના ઈ-મેલ/આદેશને પડકાર્યો છે -એટલે કે શ્રી બિમલ એન. પટેલ, જે જી.એન.એલ.યુ. ના નિદેશક છે. ઉપરોક્ત વિવાદિત ઈ-મેલ/આદેશ તારીખ ૦૩/૧૨/૨૦૧૫

(મેમો ઓફ રિટ પિટિશનના પાન ૧૦૬ના પરિશિષ્ટ-D પર) નીચે મુજબ વાંચે છે:

“ફ્રોમ: જી.એન.એલ.યુ. પરીક્ષા <examination@gnlu.ac.in>

તારીખ: ૩ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫ સાંજે ૫:૦૭:૧૫ વાગ્યે આઈ.એસ.ટી.

માટે: brahmbhattjaymin ૩૩@yahoo.com

વિષય: પરીક્ષામાં ગેરરીતિ

પ્રિય જયમીન (નોંધણી નંબર ૧૩એ ૦ ૩૧)

તમને આથી જાણ કરવામાં આવે છે કે પરીક્ષા તપાસ સમિતિએ નીચેની ભલામણ (નીચેની નકલ) કરી છે, જેને નિયામક દ્વારા ૨૭ નવેમ્બર ૨૦૧૫ના રોજ ક્વોન્ટિટેટિવ ટેકનિક્સ (સેમેસ્ટર III) વિષયની અંતિમ સેમેસ્ટર પરીક્ષા (પુનરાવર્તન) દરમિયાન નોંધાયેલી ગેરરીતિ અંગે મંજૂરી આપવામાં આવી છે:

પરીક્ષા તપાસ સમિતિની ભલામણ:

પરીક્ષા નિયમન જજ (એ) અને જજ (એ) (iv) ના આધારે, ભલામણ કરાયેલ શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી "ઉમેદવારના તે ચોક્કસ વિષયની અંતિમ ગાળાની પરીક્ષા રદ કરવી" છે, જેનો અર્થ છે કે ઉમેદવારની ૨૭

નવેમ્બર ૨૦૧૫ના રોજ યોજાયેલી સેમેસ્ટર III (પુનરાવર્તન) ની 'માત્રાત્મક તકનીકો' વિષયની અંતિમ સેમેસ્ટરની પરીક્ષા રદ કરવામાં આવે છે.

આ પછી, ૨જી નવેમ્બર ૨૦૧૫ના રોજ યોજાયેલી તમારી માત્રાત્મક તકનીકોની પરીક્ષા રદ કરવામાં આવે છે.

પરીક્ષા અને મૂલ્યાંકન વ્યવસ્થાપન વિભાગ
ગુજરાત નેશનલ લો યુનિવર્સિટી "

(ભાર આપવામાં આવે છે.)

૩. ઘટનાઓ અને ઘટનાઓની એક રસપ્રદ શ્રેણીની પરાકાષ્ટાએ ઉપરોક્ત વિવાદિત ઈ-મેલની તારીખ ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ જારી કરવામાં આવી છે અને તેના પરિણામે અરજદાર-વિદ્યાર્થી દ્વારા વર્તમાન રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

૪. વર્તમાન અરજીની હકીકત એ છે કે ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ પર, ૧-૩૦ વાગ્યાથી ૪-૩૦ વાગ્યા સુધી, અરજદારે "માત્રાત્મક તકનીકો" વિષય માટે પરીક્ષા આપી હતી.ઉપરોક્ત પરીક્ષા દરમિયાન નિરીક્ષક ફેકલ્ટી પ્રતિવાદી નંબર

૫-એક સુશ્રી રિયા શર્મા હતી.તેની રિટ પિટિશનના ફકરા નંબર ૪.૫ થી ૪.૧૧ માં અરજદારનું એમ પણ કહેવું છે કે પરીક્ષા પૂર્ણ થયાના માંડ ૫ મિનિટ પહેલા સાંજે લગભગ ૪-૨૫ વાગ્યે, પ્રતિવાદી નંબર ૫ અચાનક પરીક્ષા ખંડમાંથી બહાર નીકળી ગયો અને અરજદારની ઉત્તરવહી છીનવી લીધી, અને આરોપ લગાવ્યો કે અરજદાર "કંઈક છુપાવી રહ્યો છે"..આ કોર્ટ કેસની હકીકતોમાં વધુ વિગતવાર જવાનું ટાળશે જેથી તેમાં સામેલ તમામ લોકોની નમ્રતા અને પ્રતિષ્ઠાને જાળવી અને સુરક્ષિત રાખી શકાય. ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નંબર ૫ એ અરજદારની શારીરિક તપાસ કરવાની માંગ કરી અને સદર માગણી અંગે આગ્રહ રાખ્યો હતો. જો કે, અરજદારે પ્રતિવાદી નંબર ૫ દ્વારા શારીરિક તપાસ કરવા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો-જે નમ્રતાના હિતમાં વિરુદ્ધ જાતિના સભ્ય હતા.આથી, પ્રતિવાદી નંબર ૫ એ પ્રતિવાદી નંબર ૬-એક શ્રી અવિનાશ ભાગીનો સંપર્ક કર્યો, જેથી અરજદારને ઉશ્કેરવામાં આવે.પરીક્ષા ખંડમાં પ્રતિવાદી નંબર ૬ ના આગમન પર, અરજદારે પ્રતિવાદી નંબર ૬ ને વિનંતી કરી હતી કે તે તેની તપાસ કરે જેથી તે પ્રતિવાદી નંબર ૫ દ્વારા તેની સામે કરવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત થઈ શકે.જો કે, પ્રતિવાદી નંબર ૬ એ અરજદારને ઝડપી ન પાડ્યો અને તેના બદલે અરજદારને પ્રતિવાદી નંબર ૨-ડિરેક્ટર શ્રી બિમલ પટેલ પાસે લઈ ગયો.

પ. વધુમાં, અરજદારનો કેસ એ છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૫ અને ૬ સાથે પરીક્ષા ખંડમાંથી બહાર નીકળ્યા પછી, અરજદારે પરીક્ષા ખંડની બહાર મૂકવામાં આવેલી બેગ લીધી અને તેના પિતાનો સંપર્ક કરવા માટે બેગમાંથી તેનો ફોન બહાર કાઢ્યો.આ સમયે, પ્રતિવાદી નંબર ૬એ અસંસદીય ભાષામાં અરજદારને ધમકી આપી હતી કે જો અરજદાર કોઈનો સંપર્ક કરવાનો પ્રયાસ કરશે તો તેના ગંભીર પરિણામો આવશે.ત્યારબાદ નિયામક શ્રી પટેલ દ્વારા અરજદારના માતાપિતાને યુનિવર્સિટી પરિસરમાં બોલાવવામાં આવ્યા હતા.અરજદાર, તેના પિતા, ડિરેક્ટર પોતે અને પ્રતિવાદી નંબર ૫ અને ૬, બધા ડિરેક્ટરના ચેમ્બરમાં એકઠા થયા હતા, જ્યાં પ્રતિવાદી નંબર ૫ એ તેના આરોપને બદલીને અરજદારને તેના સેલ ફોનનો ઉપયોગ કથિત રીતે ગેરરીતિ કરવા માટે કર્યો હતો.તે યાદ કરી શકાય છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૫ નો મૂળ આરોપ એ હતો કે અરજદાર "કંઈક છુપાવી રહ્યો હતો".તેથી, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અરજદાર-વિદ્યાર્થીનો સેલ ફોન જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.અરજદારે કોઈ મુદ્દો ઉઠાવ્યો ન હતો અને ડિરેક્ટરની કસ્ટડીમાં જરૂરી પાસવર્ડ/પાસકોડ સાથે તેનો સેલ ફોન રજૂ કર્યો હતો.

૬. ત્યારબાદ, ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ પર, ૧૨-૨૮ સાંજે, અરજદારને પ્રતિવાદીઓ તરફથી નીચેનો ઈ-મેલ મળ્યો:

“પ્રિય જેમિન

તમને આથી જાણ કરવામાં આવે છે કે તમે આજે પરીક્ષા વિભાગમાં ૨-૩૦ વાગ્યે પરીક્ષા તપાસ સમિતિ સમક્ષ હાજર રહો.

પરીક્ષા અને મૂલ્યાંકન વ્યવસ્થાપન વિભાગ ”

૭. અરજદાર, તેથી, યુનિવર્સિટી પરિસરમાં ૨-૩૦ વાગ્યે હાજર રહ્યા, જેમ કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા તેમના ઉપરોક્ત ઈ-મેલ દ્વારા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.ત્યારબાદ બનેલી ઘટનાઓને લેખિતમાં મૂકવામાં આવી હતી અને અરજદાર દ્વારા ૫-૫૧ વાગ્યે ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ ના તેમના ઈ-મેલ દ્વારા રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત ઈ-મેલની સામગ્રી, હાથ પરની બાબતના ચુકાદા માટે નિર્ણાયક હોવાથી, વર્તમાન અરજીની સુનાવણી સમયે અરજદારના વકીલ દ્વારા સંપૂર્ણતામાં વાંચવામાં આવી હતી; અને તેથી, તેમની સંપૂર્ણતામાં નીચે અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી રહી છે.શ્રી વિકે દલીલ કરવા માટે આ સંદેશાવ્યવહાર પર ભારે આધાર રાખ્યો છે કે અરજદાર જે નિર્ણય પ્રક્રિયાને આધિન હતો તેમાં પૂર્વ-નિર્ધારણ અને પૂર્વગ્રહ હતો.અરજદાર દ્વારા પ્રતિવાદીઓને સંબોધવામાં આવેલ ૫-૫૧ વાગ્યે ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ તારીખનો ઈ-મેલ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“ફોમ:

જયમીન

બ્રહ્મભટ્ટ

<brahmbhattjaymin 33@yahoo.com>

તારીખ: ૭ નવેમ્બર સાંજે ૨૦૧૫ ૫:૫૧:૪૩ વાગ્યે આઈ.એસ.ટી.

માટે: જી.એન.એલ.યુ. પરીક્ષા <examination@gnlu.ac.in>,

"બિમલ એન પટેલ (જી.એન.એલ.યુ.)" <vc@gnlu.ac.in>,

Vcoffice <vcoffice@gnlu.ac.in>

વિષય: પુનઃપરીક્ષા તપાસ સમિતિ

રીપ્લાય-ટુ:

જયમીન

બ્રહ્મભટ્ટ

<brahmbhattjaymin 33@yahoo.com>

કુ,

ઉપકુલપતિ શ્રી બિમલ એન. પટેલ

સંદર્ભ: <examination@gnlu.ac.in> તરફથી મળેલ તારીખ

૦૭/૧૧/૨૦૧૫ (બપોરે ૧૨-૨૮ વાગ્યે) નો ટ્રેલિંગ ઈ-મેલ.

પ્રિય સાહેબ,

ઉપર ઉલ્લેખિત પાછળના ઈ-મેલમાં બહાર પાડવામાં આવેલા નિર્દેશને ધ્યાનમાં રાખીને, હું મારા માતા-પિતા અને પ્રતિનિધિ સાથે ૦૨ વાગ્યે પરીક્ષા વિભાગની કચેરીમાં હાજર રહ્યો હતો:૨૦ પીએમ.

૦૨ થી જે સંજોગો સર્જાયા છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને હું તમને આ ઈ-મેલ લખી રહ્યો છું:૨૦ સાંજે લગભગ ૦૫ વાગ્યા સુધી:૦૦ પીએમ.

મને ૩ સુધી રાહ જોવી પડી:૧૫ પરીક્ષા સમિતિની બહાર સાંજે.આ દરમિયાન, મેં જોયું કે "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" (પાછળના ઈ-મેલમાં વપરાયેલી પરિભાષા) ના સભ્યો "પરીક્ષા સમિતિ બેઠક ખંડ" શીર્ષકવાળા ખંડની અંદર બેઠા હતા.મને જે ૪૫ મિનિટ રાહ જોવી પડી તે દરમિયાન, શ્રીમતી રિયા શર્મા (મારા કેસમાં કથિત ફરિયાદી અને મારી પરીક્ષા દરમિયાન નિરીક્ષક) મીટિંગ રૂમની અંદર ગઈ અને દેખીતી રીતે "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ના સભ્યોમાંથી એકને જાણ કરી-એટલે કે શ્રીમતી પ્રતિમા દુબે, મારી ગેરહાજરીમાં અને ખૂબ જ આઘાતજનક રીતે, તપાસ સમિતિના સમગ્ર કોરમની ગેરહાજરીમાં.હું એ જોઈને ચોંકી ગયો હતો કે મારી ઉત્તરવહી અને મારા સેલફોનની પણ તપાસ કરવામાં આવી રહી છે અને શ્રીમતી દુબે અને શ્રીમતી રિયા શર્મા દ્વારા એકદમ સામાન્ય રીતે સીલ વગરના પરબિડીયુંમાંથી બહાર કાઢવામાં આવી રહી

છે.ત્યારબાદ સુશ્રી રિયા શર્મા મીટિંગ રૂમમાંથી બહાર નીકળી ગઈ હતી.મારી ગેરહાજરીમાં મારી બાબતની ગુપ્ત ચર્ચા કરવા માટે કથિત ફરિયાદીને આમંત્રણ આપવાનું પરીક્ષા સમિતિનું આ કૃત્ય મારા અધિકારોનું સંપૂર્ણ ઉદ્ધંધન છે અને પરીક્ષા તપાસ સમિતિ અને તેની કાર્યવાહીને રદ કરવામાં આવે છે અને માત્ર આ જ આધાર પર અલગ રાખવામાં આવે છે.

હવે, આ તબક્કે, લગભગ ૩ વાગ્યે:૨૦ સાંજે, મને મીટિંગ રૂમની અંદર બોલાવવામાં આવ્યો.મારી સાથે, મારા અધિકૃત પ્રતિનિધિ/વકીલ પણ ઓરડામાં પ્રવેશ્યા પરંતુ, એકદમ અસંસ્કારી અને અસંસદીય રીતે, મને જાણ કરી કે માત્ર મને જ ઓરડામાં હાજર રહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને હાજર રહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં.જ્યારે મારા વકીલે નમ્રતાપૂર્વક શ્રીમતી ઉદાપુડીને આ પ્રકારનું ગેરવાજબી વલણ અપનાવવાનું કારણ પૂછ્યું, ત્યારે તેમણે ખૂબ જ આકસ્મિક રીતે કહ્યું કે "નિર્દેશકે આ સમિતિની રચના કરી છે અને જો તમે કાર્યવાહી દરમિયાન હાજર રહેવા માંગતા હો તો વધુ સારું છે કે તમે નિર્દેશક પાસે જાઓ અને તેમની પાસેથી લેખિત પરવાનગી મેળવો". ત્યારબાદ, સમાધાનકારી નોંધ કરવા અને સમિતિના સભ્યોને ઉશ્કેરવા ન માટે, મારા વકીલ સમિતિની ગેરવાજબી વિનંતી સાથે સંમત થયા

પરંતુ વિનંતી કરી કે હું તેના પર હસ્તાક્ષર કરું તે પહેલાં સમિતિના તારણો અથવા અહેવાલની એક નકલ તેમને પૂરી પાડવામાં આવે.સમિતિના સભ્યોએ પણ આ વિનંતી નકારી કાઢી હતી.આ તબક્કે, તેઓએ અત્યંત અપમાનજનક સૂરમાં જણાવ્યું હતું કે જો તેમની ઇચ્છાઓ પૂરી કરવામાં નહીં આવે, તો તેઓ નોંધ કરશે કે મેં સમિતિને સહકાર આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને તેઓ તેમના તારણો એકપક્ષીય રીતે આપશે.તેથી, સમિતિ દ્વારા લેવામાં આવેલા ગેરવાજબી વલણને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ વિકલ્પ ન હોવાથી, હું મીટિંગ રૂમમાં એકલો પ્રવેશ્યો જ્યારે મારા પિતા અને મારા વકીલ બહાર રાહ જોતા હતા.

આ તબક્કે એ નોંધવું યોગ્ય છે કે મને કઈ જોગવાઈ હેઠળ આ કથિત "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ની રચના કરવામાં આવી છે તેની જાણ કરવામાં આવી હતી અને કરવામાં આવી નથી.કથિત સમિતિની પ્રક્રિયા અથવા આચરણ મારા ધ્યાનમાં લાવવામાં આવ્યું નથી અને એવું લાગે છે કે આ સમિતિની રચના મને હેરાન કરવાના એકમાત્ર હેતુથી કરવામાં આવી હતી.હું આ સમિતિ, તેના બંધારણ, પ્રક્રિયા (જો કોઈ હોય તો) અને તેની કાર્યવાહીના સંચાલનની રીતને પડકારવા માટે, વર્તમાન સંદેશાવ્યવહાર પ્રત્યે પૂર્વગ્રહ વિના, મારો અધિકાર અનામત રાખું છું.

હવે, જ્યારે હું સમિતિના સભ્યો સમક્ષ એકલો બેઠો, ત્યારે તેઓએ મને જાણ કરી કે તેઓ મારી વાત સાંભળશે નહીં.તેઓએ કહ્યું કે જો હું ઈચ્છું તો હું મારી હકીકતો લખી શકું છું.તેને ધ્યાનમાં રાખીને, હું તેમના ગેરવાજબી નિર્દેશ સાથે સંમત થયો પરંતુ વિનંતી કરી કે મને મારા નિવેદનની એક નકલ આપવામાં આવે.મને ખબર ન હોય તેવા કારણોસર તેઓએ આ વિનંતી નકારી કાઢી હતી.

ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, મેં સમિતિના સભ્યોના એકતરફી નિર્દેશ મુજબ મારું લેખિત નિવેદન આપ્યું છે.મેં આપેલા નિવેદનની નકલ મને આપવામાં આવી નથી.

મારું નિવેદન રજૂ થયા પછી, સમિતિના સભ્યોએ મારો સેલફોન લેવાનું નક્કી કર્યું, જે ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ થી તેમની કસ્ટડીમાં હતો (માનનીય નિયામક દ્વારા તેમના ચેમ્બરમાં, શ્રીમતી રિયા શર્મા, શ્રી અપિનાશ ભાગી, સુશ્રી મમતા બિસ્વાલ અને મારા પિતાની હાજરીમાં), અને તેને ચાર્જ કરવાનું નક્કી કર્યું.તેમની પાસે મારા ફોન માટે ચાર્જર ન હોવાથી, મારી પ્રામાણિકતા વ્યક્ત કરવા માટે અને મારી પાસે છુપાવવા માટે કંઈ નથી તે માટે મેં તેમને તે જ પ્રદાન કર્યું હતું.

સમિતિના સભ્યોએ મારો ફોન ચાર્જ કર્યો અને ફોનનો ઉપયોગ કરવા માટે પાસવર્ડ માંગ્યો.મેં મારા ફોનનો પાસવર્ડ ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ પર યુનિવર્સિટીને સોંપતી વખતે પહેલેથી જ આપી દીધો હતો, પરંતુ ફરી એકવાર, કોઈ નાની સમસ્યા ન થાય તે માટે, મેં શ્રીમતી ઉદાપુડી અને શ્રીમતી દુબેને પાસવર્ડ આપ્યો.ત્યારબાદ, સમિતિના બંને સભ્યોએ તેમના સંતોષ માટે મારા ફોનની તપાસ કરી.તેઓએ કોઈ પણ અધિકારક્ષેત્ર વિના મારા ખાનગી ફોટોગ્રાફ્સનો ઉપયોગ કર્યો, પરંતુ મારી ગોપનીયતાની કિંમત પર, મેં તેનો વાંધો ઉઠાવ્યો નહીં, જેથી ફરી એકવાર, મારી પ્રામાણિકતા વ્યક્ત કરી શકું.

ત્યારબાદ મને આઘાત લાગ્યો અને તેમણે શ્રી સંતોષ ઠાકુર (કથિત રીતે યુનિવર્સિટીના આઈટી વિભાગ સાથે સંકળાયેલા) ને ફોન કર્યો અને મને જાણ કરી કે તેઓ મારા ફોનમાંથી તમામ ડેટા તેમના ડેસ્કટોપ-કમ્પ્યુટર પર કોપી કરશે.મેં તેનો વિરોધ કર્યો ન હતો, જો કે, મેં સમિતિ તરફથી આવી કાર્યવાહીની કાયદેસરતા અંગે મારો વાંધો આપ્યો હતો.પછી, સમિતિના સભ્યોએ મારો ફોન તેમના ડેસ્કટોપ-કોમ્પ્યુટર સાથે જોડ્યો અને મારા ફોનની તમામ ખાનગી માહિતી મેળવીને, સંપૂર્ણ સ્ક્રીન પર અને મુઠ્ઠીભર વહીવટી કર્મચારીઓની સામે, મારા ખાનગી

ફોટા જોવાનું ચાલુ રાખ્યું જેથી કદાચ મને શરમ આવે.જો કે, શરૂઆતથી જ મારું વલણ રહ્યું છે તેમ, સમિતિના સભ્યોને મારા ફોન પર કોઈ દોષિત પુરાવા/ફોટા મળ્યા નથી જે સાબિત કરી શકે કે મેં ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ પર મારી ક્યૂટી (કવોન્ટિટેટિવ ટેકનિક્સ) પરીક્ષા દરમિયાન નકલ કરવા માટે તેનો ઉપયોગ કર્યો હતો.એક તબક્કે, સુશ્રી ઉદપુદીએ ઉત્સાહપૂર્વક કહ્યું કે જ્યારે તેમને ખબર પડી કે મારી પાસે "કાયદાના અર્થઘટન" વિષયની અમુક નોંધોની તસવીર છે જે મને અગાઉના સત્ર દરમિયાન શીખવવામાં આવી હતી ત્યારે તેમણે મને પકડી લીધો હતો.જો કે, આ ફોટોગ્રાફને વિવાદિત મુદ્દા સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી તે સમજ્યા પછી, તે નિરાશ થઈને તેના સામાન્ય સ્વરૂપમાં પરત ફરી હતી.

ઉપરોક્ત તથ્યોના વર્ણનમાંથી જે સ્પષ્ટ થાય છે તે નીચે મુજબ છે:

૧. યુનિવર્સિટીએ, ૫ દિવસ સુધી મારો સેલફોન જાળવી રાખ્યા પછી, અને તેમના પાયાવિહોણા આરોપોને સમર્થન આપવા માટે કંઈ ન મળ્યા પછી, મને પ્રક્રિયાગત ઔપચારિકતાને પૂર્ણ કરવાના સ્પષ્ટ ઉદ્દેશ સાથે સંપૂર્ણપણે કોસ્મેટિક અને અનોપચારિક બાબતમાં "સમિતિ" સમક્ષ

સુનાવણી માટે બોલાવ્યો છે.તેથી, આજે જે સમગ્ર કાર્યવાહી થઈ છે તે સંપૂર્ણપણે પૂર્વનિર્ધારિત અને દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે.

૨. સમિતિના સભ્યો, મને ખબર ન હોય તેવા કારણોસર, શ્રીમતી રિયા શર્મા દ્વારા કરવામાં આવેલા કોઈપણ પાયાવિહોણા આરોપો માટે મને ફસાવવા માટે કંઈપણ અને બધું શોધવા માટે ફિશિંગ/રોવિંગ તપાસમાં રોકાયેલા છે.

૩. આ સમિતિની રચના સંપૂર્ણપણે આકસ્મિક રીતે કરવામાં આવી છે.કઈ જોગવાઈ/નિયમ હેઠળ આ સમિતિની રચના કરવામાં આવી છે તે અંગે મને જાણ કરવામાં આવી નથી.તેથી સમિતિની રચના શંકાસ્પદ છે.

૪. નીચેના કારણોસર વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી:

એ. મને સાંભળવાની તક આપવામાં આવી નથી.

બી. મને મારા આરોપકો/ફરિયાદકર્તાઓનો સામનો કરવાની તક આપવામાં આવી નથી;

સી. મને સાક્ષીઓની ઉલટતપાસ કરવાની તક આપવામાં આવી નથી.

ડી. મને પૂરતા વકીલ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરવાની તક આપવામાં આવી નથી.

ઇ. મને કોઈ દસ્તાવેજો/રેકૉર્ડ અથવા મારા નિવેદનની નકલો આપવામાં આવી નથી; અને

એફ. મને મૌખિક અથવા લેખિત રજૂઆત કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી નથી (સમિતિ દ્વારા મારી પાસેથી મેળવેલા એકપક્ષીય રીતે ફરજિયાત અને બળજબરીપૂર્વકના નિવેદન સિવાય).

હકીકતોના વર્ણન પર પાછા આવીને, એકવાર સમિતિએ મારા ફોનની સંપૂર્ણ તપાસ કરી અને કોઈ ગેરરીતિના કોઈ પુરાવા મળ્યા નહીં, ત્યારે તેઓએ મારો ફોન મને પરત કર્યો, કારણ કે તેઓ બીજું કંઈ કરી શકતા ન હતા.મેં ફરી એકવાર મારા નિવેદનની નકલો તેમજ ફરિયાદી-શ્રીમતી રિયા શર્મા દ્વારા રજૂ કરાયેલ અહેવાલ/ફરિયાદ માટે વિનંતી કરી, પરંતુ તેઓએ ઉપરોક્ત વિનંતીને નકારી કાઢી.

તેને ધ્યાનમાં રાખીને, મને ખાતરી છે કે સમિતિની રચના માત્ર ઔપચારિકતા તરીકે કરવામાં આવી છે.પરિણામે, આજે બપોરે મારી સાથે જે રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે તેના આધારે હું તેનાથી નકારાત્મકતા સિવાય કંઈપણ અપેક્ષા રાખી શકતો નથી.

તેથી, હું તમને વિનંતી કરું છું કે મને વહેલી તકે તમારો અંતિમ નિર્ણય આપો; અને, હું આગળ વિનંતી કરું છું કે, જો તમે મારા હિત સામે પ્રતિકૂળ નિર્ણય આપવાનો પ્રસ્તાવ કરો છો, તો તમે મને લેખિત રજૂઆત કરવાની અને ફરિયાદી (ઓ) નો સામનો/કોસ તપાસ કરવાની તક આપો જેથી હકીકતોના સાચા સંસ્કરણને રેકૉર્ડમાં મૂકી શકાય.

હું આ બાબતમાં તમારી દયાળુ, ન્યાયી, સકારાત્મક અને ન્યાયી સંડોવણી માટે પ્રાર્થના કરું છું.

આભાર માનું છું.

આપનો વિશ્વાસુ,
જયમીન બ્રહ્મભટ્ટ
૧૩ એ ૦૩૧ "

૮. પ્રતિવાદીઓએ અરજદાર દ્વારા સ બોધવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ઈ-મેલનો ક્યારેય જવાબ આપ્યો ન હતો, અને તેના બદલે, ૦૩/૧૨/૨૦૧૫

તારીખના વિવાદિત ઈ-મેલ સંદેશાવ્યવહારને સંબોધિત કર્યો હતો જે ઉપર અહીં પહેલેથી જ પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.પ્રતિવાદીઓ દ્વારા જવાબમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાના અવલોકન પછી પણ, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદીઓ પાસે અરજદારના ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહારનો કોઈ જવાબ નથી.

૯. મેં અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગુરશરણ એચ. વિર્કને સાંભળ્યા છે.અરજદારના વકીલે કોર્ટને ઉપરની હકીકતોના વર્ણન દ્વારા, ખાસ કરીને અરજદાર દ્વારા પ્રતિવાદીઓને સંબોધવામાં આવેલા ૫-૫૧ વાગ્યે ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ તારીખના ઈ-મેલની સામગ્રી દ્વારા લઈ ગયા છે.

૧૦. અરજદારના વકીલ શ્રી વિર્કે ત્યારબાદ ગુજરાત રાષ્ટ્રીય કાયદા વિશ્વવિદ્યાલય (શૈક્ષણિક, પરીક્ષા, વિચાર, ઇન્ટર્નશિપ, છાત્રાલય અને સંબંધિત બાબતો) નિયમો, ૨૦૧૫ (ત્યારબાદ "નિયમો" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કેટલીક જોગવાઈઓ દ્વારા કોર્ટનો દરવાજો ખખડાવ્યો છે.અરજદાર વતી આધાર રાખેલા નિયમોની જોગવાઈઓ આ પ્રમાણે છે:

“૨ (xiv) "પરીક્ષા સમિતિ" નો અર્થ આ નિયમો અનુસાર પરીક્ષા પ્રક્રિયાની યોજના બનાવવા, અમલ કરવા અને તેનું સંચાલન કરવા માટે રચાયેલી સમિતિ થશે.

૧૦ (બી) નિયામક યુનિવર્સિટીના શિક્ષકો અને વિભાગોના વડાઓ સાથે પરામર્શ કરીને ઓછામાં ઓછા ત્રણ શિક્ષકો, કાયદાના બે અને શિક્ષણના બિન-કાયદાકીય ક્ષેત્રના એક શિક્ષકની બનેલી પરીક્ષા સમિતિની રચના કરશે. પરીક્ષા સમિતિ સભ્યોમાંથી અધ્યક્ષની પસંદગી કરશે.

૨૭ (v) વિદ્યાર્થીએ ચોથા વર્ષમાં બઢતી મેળવવા માટે તમામ વિષયો પાસ કરવા પડશે. ચોથા વર્ષ સુધી કોઈકેરી ઓવરની મંજૂરી નથી.

૩૮ (અ) વિવિધ શિસ્તના પગલાં માટે સમિતિઓ:યુનિવર્સિટી પાસે તેમની સામે નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોની તપાસ કરવા માટે નીચેની સમિતિઓ હશે:

(i) વિધાર્થી શિસ્ત સમિતિ એકેડેમિક બ્લોક, હોસ્ટેલ અને યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં યોગ્ય શિસ્તના ઉલ્લંઘનના સંદર્ભમાં ફેકલ્ટી અથવા વોર્ડન દ્વારા રજૂ કરાયેલા અહેવાલ પર વિચાર કરશે.

(ii) વિધાર્થી શિસ્ત સમિતિ રેગિંગ વગેરેમાં સંડોવાયેલા વિધાર્થી સામે કાર્યવાહીની બાબતો પર વિચાર કરશે.

(iii) પરીક્ષા સમિતિ પરીક્ષા દરમિયાન અયોગ્ય માધ્યમો અને ગેરરીતિ માટે ફેકલ્ટી દ્વારા રજૂ કરાયેલા અહેવાલની તપાસ કરશે અને ત્યારબાદ તેમની સામે યોગ્ય શિસ્તભંગની કાર્યવાહી કરશે. પરીક્ષા સમિતિ યુનિવર્સિટીના પેપરસેટર, મધ્યસ્થી, સુપરવાઈઝર, અધિકારી અથવા કર્મચારી દ્વારા પરીક્ષાના સંચાલનમાં કોઈપણ સ્તરે થયેલી ભૂલો, ભૂલો, બેદરકારી, અયોગ્ય વર્તન અને કોઈપણ પ્રકારની ગેરરીતિના તમામ કેસોની તપાસ કરશે.

(બી) શિસ્તબદ્ધ પગલાં લેવાની પ્રક્રિયા

(i) અનુશાસનહીનતા અંગેનો અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી, યોગ્ય સમિતિ ભૂલ કરનાર વિધાર્થી સામે પ્રથમ દૃષ્ટિએ કાર્યવાહી કરવાની જરૂર છે કે

કેમ તે અંગે વિચારણા કરશે.યોગ્ય સમિતિ ભૂલ કરનાર વિદ્યાર્થીને કથિત ગેરવર્તણૂક અને/અથવા કથિત કાર્યવાહી અને/અથવા પરીક્ષા ખંડ અથવા શૈક્ષણિક ખંડ અથવા રહેઠાણના ખંડ અથવા યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં શિસ્તભંગ દર્શાવતી કારણદર્શક નોટિસ જારી કરશે.

(ii) વિદ્યાર્થી (ઓ) ને અહેવાલની નકલ અને જે દસ્તાવેજો પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે અને તેનો ઉપયોગ તેની વિરુદ્ધ કરવામાં આવશે તે દસ્તાવેજો રજૂ કરી શકાય છે અને/અથવા જો તેની નકલ રજૂ કરવી શક્ય ન હોય તો તેને આવા વિદ્યાર્થી (ઓ) નું નિરીક્ષણ કરવા માટે નિર્દેશ આપી શકાય છે.

(iii) કારણદર્શક નોટિસમાં સૂચિત દંડ પણ હશે જે ગેરવર્તણૂક સ્થાપિત થાય તો તેની સામે લાદવામાં આવી શકે છે.

(iv) ભૂલ કરનાર વિદ્યાર્થી નિયત સમયની અંદર પોતાનો ખુલાસો રજૂ કરશે અને તેને યોગ્ય સમિતિ સમક્ષ વ્યક્તિગત સુનાવણીની તક આપવામાં આવશે અને સમિતિ તેની સમક્ષના પુરાવા પર વિચારણા કરશે અને તેને બચાવ કરવાની વાજબી તક આપ્યા પછી આવા વિદ્યાર્થી સામે દંડ અંગે ભલામણો કરશે.

(v) ભૂલ કરનાર વિદ્યાર્થી (ઓ) વિરુદ્ધ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટેના સંક્ષિપ્ત કારણો ધરાવતી યોગ્ય સમિતિનો ઉપરોક્ત અહેવાલ, તમામ દસ્તાવેજો સાથે, જે પુરાવાનો ભાગ છે, ભૂલ કરનાર વિદ્યાર્થી સામે શિસ્તભંગના પગલા અંગેના નિર્ણય માટે કાર્યકારી પરિષદ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવશે.

જજ(અ) (iv) આઈ. ટી. ઇ. એમ.:અયોગ્ય માધ્યમો અપનાવવા, જેમ કે પ્રશ્નપત્રના કોઈપણ ભાગ પર, અથવા કપડાં પર, અથવા શરીરના કોઈપણ ભાગ પર લખેલી કોઈપણ સામગ્રીનો કબજો અથવા હોકાયંત્ર, સ્કેલ, ટિશ્યુ પેપર અથવા રૂમાલ વગેરે જેવી કોઈપણ વસ્તુ અથવા ગેજેટને તેના પર ચિત્રો સાથે લઈ જવું, જેનો ઉપયોગ ગેરરીતિ કરવા માટે થઈ શકે છે.

સજા – ઉમેદવારના તે ચોક્કસ વિષયની અંતિમ મુદતની પરીક્ષા રદ કરવી.”

જજ(સી) એકવાર લાદવામાં આવેલા કોઈપણ શિસ્ત પગલાં (ઓ) ઉમેદવારના વિદ્યાર્થી, માતાપિતા અને/અથવા વાલીઓ અને ભરતી

બાબતોની સમિતિને લેખિતમાં જાણ કરવામાં આવશે.યુનિવર્સિટી તરફથી વિદ્યાર્થીને કરવામાં આવેલા તમામ પત્રવ્યવહારની એક નકલ વિદ્યાર્થીની વ્યક્તિગત ફાઇલમાં મૂકવામાં આવશે અને તે મુજબ રેકૉર્ડ અપડેટ કરવામાં આવશે.

(ડી) ઉપરોક્ત પગલાંને આધિન હોય તેવા વિદ્યાર્થીને અયોગ્ય ગણવામાં આવશે અને ઓછામાં ઓછા આગામી એક વર્ષમાં કોઈપણ સહ-અભ્યાસક્રમ અને અભ્યાસેતર પ્રવૃત્તિઓમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવશે.

(ઈ) ઉપરોક્ત કોઈપણ પગલાંને આધિન હોય તેવા વિદ્યાર્થીને અયોગ્ય ગણવામાં આવશે અને યુનિવર્સિટી દ્વારા ભરતી અને ઇન્ટર્નશિપ, કોઈપણ ચંદ્રક, પુરસ્કાર અને યુનિવર્સિટી તરફથી નાણાકીય સહાય પર વિચારણા કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવશે.

(એફ) ઉપરોક્ત પગલાં હોવા છતાં, કાર્યકારી પરિષદ પરીક્ષા સમિતિના અહેવાલ પર તેને યોગ્ય લાગે તેવા અન્ય કોઈપણ પગલાં લાદવા પર વિચાર કરી શકે છે.

(ભાર આપવામાં આવે છે.)

૧૧. શ્રી વિર્કે નિયમોની જોગવાઈઓ પર ભારપૂર્વક આધાર રાખ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે:

એ. "પરીક્ષા સમિતિ" (અને "વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ" અથવા કામચલાઉ "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" નહીં) એ નોડલ સમિતિ હતી જે પરીક્ષાઓ દરમિયાન કોઈપણ ગેરરીતિ તપાસવા માટે જરૂરી હતી.પ્રતિવાદીઓએ, રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર, પ્રતિવાદી નંબર ૩ અને ૪ ની રચના કરતી એક વિશેષ કામચલાઉ "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ની રચના કરી છે જેથી અરજદારને નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત ન્યાયી પ્રક્રિયાથી વંચિત કરી શકાય.પ્રતિવાદીઓનું વલણ તેમના સોગંદનામામાં ફરી એકવાર બદલાય છે, જેમાં તેઓ દલીલ કરે છે કે તે "વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ" છે જે અરજદારની કથિત ગેરરીતિના કેસની તપાસ કરશે.તેથી, પ્રતિવાદીઓને સમજાયું કે તેઓ તેમની પોતાની નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે, હવે તેઓ અરજદારને હેરાન કરવા માટે વિલંબિત વાર્તાઓ અને કાલ્પનિક પ્રક્રિયાઓ રચી રહ્યા છે.ગેરરીતિના આક્ષેપ કરતી ફેક્ટી (વર્તમાન કેસમાં પ્રતિવાદી નંબર ૫) એ નિયમો હેઠળ વિચાર્યા મુજબ

"અહેવાલ" રજૂ કરવો જરૂરી હતો.વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, ઉપરોક્ત "અહેવાલ" અસ્તિત્વમાં નથી, કારણ કે તે નિયમો હેઠળ વિચાર્યા મુજબ અરજદારને (હાર્ડ કોપીના રૂપમાં અથવા નિરીક્ષણ માટે) ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યો નથી.તેથી, પ્રતિવાદીઓ પાસે અરજદાર સામે કોઈ તપાસ શરૂ કરવા માટે કોઈ આધાર નથી.આ અસર માટે નિયમોમાં ચોક્કસ જોગવાઈ હોવા છતાં, પ્રતિવાદીઓએ અરજદારને પ્રતિવાદી નંબર ૫ ના "અહેવાલ" ની નકલ, જો કોઈ હોય તો; અથવા અરજદાર સામે વિશ્વાસ કરવા માંગવામાં આવેલી કોઈપણ સામગ્રી અથવા પુરાવા પ્રદાન કર્યા નથી.ઉપરોક્ત નિર્ણાયક સામગ્રીનું નિરીક્ષણ પણ અરજદારને આપવામાં આવ્યું નથી.

બી. પ્રતિવાદીઓએ તેના પર લાદવામાં આવનાર સૂચિત દંડની સાથે અરજદાર સામેના આક્ષેપોની વિગતો ધરાવતી વિગતવાર કારણદર્શક નોટિસ બહાર પાડવાની જરૂર હતી.તેના બદલે પ્રતિવાદીઓએ ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ (આ ચુકાદાના અગાઉના ફક્રામાં પુનઃઉત્પાદિત) તારીખનો કારણો દર્શાવ્યા વિનાનો અને સંક્ષિપ્ત ઈ-મેલ જારી કર્યો હતો, જેમાં અરજદારને યુનિવર્સિટીમાં રજાઓ દરમિયાન હાજર રહેવા માટે માત્ર બે કલાકનો સમયગાળો આપવામાં આવ્યો હતો, અને તે પણ કોઈ વિગતો અથવા વિગતો વિના.અરજદારને નિર્ધારિત સમય

સાથે પોતાનો ખુલાસો આપવાની મંજૂરી આપવી જરૂરી હતી અને તેને યોગ્ય સમિતિ સમક્ષ વ્યક્તિગત સુનાવણીની તક આપવી જરૂરી હતી, જે ફક્ત અરજદાર સામે જ ભલામણો કરી શકે છે.આ નિર્ણાયક પગલાને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સંપૂર્ણ મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જેમણે અંતિમ-નિર્દેશક સત્તાઓ સાથે તેમની ભલામણની સત્તાઓનું સ્થાન લીધું હતું, જેનાથી અરજદારને ન્યાયી વ્યવહાર અને ન્યાયી સમાનતા (સામાન્ય કાયદા હેઠળ તેમજ નિયમો હેઠળ પણ) નકારવામાં આવી હતી.જી.એન.એલ.યુ. ની કાર્યકારી પરિષદ અંતિમ નિર્ણય લેતી સંસ્થા હતી જે યોગ્ય સમિતિ (એટલે કે પરીક્ષા સમિતિ) ની ભલામણોનું પરિણામ નક્કી કરશે.તેના બદલે, જી.એન.એલ.યુ. ના ડિરેક્ટરે રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની સત્તાઓ છીનવી લીધી છે.

સી. અરજદારના શરીર કે તેણે પહેરેલા કપડાં પરથી ગેરરીતિનો કોઈ પુરાવો મળ્યો ન હતો, તેથી, નિયમ જજ વર્તમાન કેસમાં લાગુ થશે નહીં અને અરજદારને ઉપરોક્ત નિયમના ખોટા ઉપયોગના આધારે કડક શિક્ષાત્મક પગલાંને આધિન કરી શકાશે નહીં.પરીક્ષા સમિતિની સત્તાઓ હોવા છતાં, કાર્યકારી પરિષદ પરીક્ષા સમિતિના અહેવાલ પર તેને યોગ્ય લાગે તેવા અન્ય કોઈપણ પગલાં લાદવા પર વિચાર કરી

શકે છે.આ નિર્ણાયક સત્તા કાર્યકારી પરિષદને આપવામાં આવી હતી કારણ કે નિયમો હેઠળ દંડ લાદવાથી જી.એન.એલ.યુ. ના કોઈપણ વિદ્યાર્થીની કારકિર્દી પર ઉલટાવી ન શકાય તેવી અને પૂર્વગ્રહચુકત અસર થશે. જી.એન.એલ.યુ. ના નિર્દેશકે કાર્યકારી પરિષદની સત્તાઓ માટે તેમની સત્તાઓ બદલી નાખી હતી અને તેથી પુનઃપ્રાપ્ત ન થઈ શકે તેવી અસર અરજદારની કારકિર્દી પર પડી હતી.

૧૨. અરજદાર વતી નીચેના અધિકારીઓ પર આધાર રાખવામા આવ્યો છે:

૧૩. શૈક્ષણિક ન્યાયશાસ્ત્ર હેઠળ કુદરતી ન્યાયના સ્થાયી સિદ્ધાંતને રજૂ કરવા માટે, અરજદારના વકીલે "વહીવટી કાયદો", દસમી આવૃત્તિ, એચ. ડબલ્યુ. આર. વેડ અને સી. એફ. ફોર્સીથની ટિપ્પણી, ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટી પ્રેસ, પાન નંબર ૪૨૬ અને ૪૬૫ પર આધાર રાખ્યો હતો:

“ઓપોઝિંગ કેસ જાણવાનો અધિકાર

યોગ્ય સુનાવણીમાં હંમેશા એવા લોકો માટે યોગ્ય તકનો સમાવેશ થવો જોઈએ કે જેઓ વિવાદમાં પક્ષકાર છે અને તેમના મંતવ્ય માટે

પૂર્વગ્રહયુક્ત કંઈપણ સુધારવા અથવા વિરોધાભાસી છે.લોર્ડ ડેનિંગે ઉમેર્યું છે:

જો સાંભળવાનો અધિકાર એ વાસ્તવિક અધિકાર હોવો જોઈએ જે કંઈપણ મૂલ્યવાન છે, તો તેની સાથે આરોપી વ્યક્તિને તેની સામે જે કેસ કરવામાં આવ્યો છે તે જાણવાનો અધિકાર હોવો જોઈએ.તેને ખબર હોવી જોઈએ કે કયા પુરાવા આપવામાં આવ્યા છે અને તેને અસર કરતા કયા નિવેદનો આપવામાં આવ્યા છે, અને પછી તેને તેને સુધારવા અથવા વિરોધાભાસી કરવાની યોગ્ય તક આપવી જોઈએ.

શૈક્ષણિક વર્ણન

...વિદ્યાર્થીઓને તેમના સભ્યપદના કરારનું રક્ષણ છે.તે સૂચિત કરવામાં આવશે કે તેમની ફીના બદલામાં તેમની સાથે યુનિવર્સિટી અથવા કોલેજના નિયમો અનુસાર વ્યવહાર કરવામાં આવશે, અને કુદરતી ન્યાય ટ્રેડ યુનિયન અથવા સંગઠનના સભ્યોની જેમ જ કામ કરશે.

૧૪. અરજદાર વતી લેવામાં આવેલી એક સ્પષ્ટ દલીલ એ છે કે અરજદાર વિરુદ્ધ પ્રતિવાદીઓના મનમાં સ્પષ્ટ પૂર્વગ્રહ છે.તેથી, અરજદાર ક્યારેય પ્રતિવાદીઓ દ્વારા યોગ્ય વ્યવહારની અપેક્ષા રાખી શક્યો ન હોત.શ્રી વિર્કે દલીલ કરી છે કે પ્રતિવાદીઓએ પૂર્વનિર્ધારિત માનસિક સ્થિતિ સાથે કાલ્પનિક તપાસ હાથ ધરી હતી અને આ દલીલને અમલમાં મૂકવા માટે, એ. કે. કાઈપાર્ક અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યોના કેસમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, (૧૯૬૯) ૨ એસ. સી. સી. ૨૬૨:

“૧૩. વહીવટી સત્તા અને અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા વચ્ચેની વિભાજન રેખા ઘણી પાતળી છે અને ધીમે ધીમે તેનો નાશ થઈ રહ્યો છે.સત્તા એ વહીવટી સત્તા છે કે અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા તે નક્કી કરવા માટે વ્યક્તિએ આપવામાં આવેલી સત્તાનું સ્વરૂપ, જે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને તે આપવામાં આવે છે, તે સત્તા પ્રદાન કરતી કાયદાનું માળખું, તે સત્તાના ઉપયોગથી થતા પરિણામો અને તે શક્તિનો ઉપયોગ કરવાની અપેક્ષા કઈ રીતે કરવામાં આવે છે તે જોવું પડશે.આપણા બંધારણ હેઠળ કાયદાનું શાસન વહીવટીતંત્રના સમગ્ર ક્ષેત્રમાં ફેલાયેલું છે.આપણા બંધારણ હેઠળ રાજ્યનું દરેક અંગ કાયદાના શાસન દ્વારા નિયંત્રિત અને નિયંત્રિત થાય

છે.આપણા જેવા કલ્યાણકારી રાજ્યમાં વહીવટી સંસ્થાઓનું અધિકારક્ષેત્ર ઝડપથી વધી રહ્યું છે તે અનિવાર્ય છે.કાયદાના શાસનની વિભાવના તેની જીવંતતા ગુમાવશે જો રાજ્યના સાધનોને તેમના કાર્યો ન્યાયી અને ન્યાયી રીતે ચલાવવાની ફરજ સોંપવામાં નહીં આવે.સારમાં ન્યાયિક રીતે કાર્ય કરવાની જરૂરિયાત બીજું કંઈ નથી પરંતુ ન્યાયી અને ન્યાયી રીતે કાર્ય કરવાની જરૂરિયાત છે અને મનસ્વી રીતે અથવા તરંગી રીતે નહીં.ન્યાયિક સત્તાના ઉપયોગમાં સહજ માનવામાં આવતી પ્રક્રિયાઓ માત્ર તે છે જે ન્યાયી અને ન્યાયી નિર્ણયની ખાતરી ન આપે તો પણ સુવિધા આપે છે.તાજેતરના વર્ષોમાં અર્ધ-ન્યાયિક સત્તાની વિભાવના આમૂલ પરિવર્તનમાંથી પસાર થઈ રહી છે.કેટલાક વર્ષો પહેલા જેને વહીવટી સત્તા માનવામાં આવતી હતી તેને હવે અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા તરીકે ગણવામાં આવે છે.

૧૯. કુદરતી ન્યાયના નિયમોનો ઉદ્દેશ ન્યાયને સુરક્ષિત કરવાનો અથવા ન્યાયની નિષ્ફળતાને રોકવા માટે તેને નકારાત્મક રીતે મૂકવાનો છે.આ નિયમો માત્ર એવા વિસ્તારોમાં જ કામ કરી શકે છે જે માન્ય રીતે બનાવેલા કોઈપણ કાયદા હેઠળ આવતા નથી.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેઓ દેશના કાયદાનું સ્થાન લેતા નથી પરંતુ

તેને પૂરક બનાવે છે.તાજેતરના વર્ષોમાં કુદરતી ન્યાયની વિભાવનામાં ઘણો ફેરફાર થયો છે.ભૂતકાળમાં એવું માનવામાં આવતું હતું કે તેમાં માત્ર બે નિયમોનો સમાવેશ થાય છે, એટલે કે (૧) કોઈ પણ વ્યક્તિ તેના પોતાના કેસમાં ન્યાયાધીશ રહેશે નહીં (નેમો ડેબેટ એસે જુડેક્સ પ્રોપ્રિયા કૌસા) અને (૨) પક્ષકાર સામે વાજબી સુનાવણી (ઓડી અલ્ટરન્ટ પાર્ટેમ) કર્યા વિના કોઈ નિર્ણય આપવામાં આવશે નહીં.ત્યારબાદ ટૂંક સમયમાં જ ત્રીજા નિયમની કલ્પના કરવામાં આવી હતી અને તે એ છે કે અર્ધ-ન્યાયિક તપાસ સદ્ભાવનાથી થવી જોઈએ, પક્ષપાત વિના અને મનસ્વી અથવા ગેરવાજબી રીતે નહીં.પરંતુ વર્ષો દરમિયાન કુદરતી ન્યાયના નિયમોમાં ઘણા વધુ સહાયક નિયમો ઉમેરવામાં આવ્યા.ખૂબ જ તાજેતરમાં સુધી અદાલતોનો અભિપ્રાય હતો કે જ્યાં સુધી સંબંધિત સત્તામંડળ જે કાયદા હેઠળ ન્યાયિક રીતે કાર્ય કરે છે તે કાયદા દ્વારા જરૂરી ન હોય ત્યાં સુધી કુદરતી ન્યાયના નિયમો લાગુ કરવા માટે કોઈ જગ્યા નથી.તે મર્યાદાની માન્યતા પર હવે સવાલ ઉઠાવવામાં આવે છે.જો કુદરતી ન્યાયના નિયમોનો હેતુ ન્યાયની નિષ્ફળતાને અટકાવવાનો હોય તો તે નિયમોને વહીવટી પૂછપરછ માટે શા માટે લાગુ ન કરવા જોઈએ તે જોવામાં નિષ્ફળ જાય છે.ઘણીવાર અર્ધ-ન્યાયિક પૂછપરછમાંથી વહીવટી

પૂછપરછનું સીમાંકન કરતી રેખા દોરવી સરળ હતી નથી.એક સમયે વહીવટી માનવામાં આવતી પૂછપરછને હવે અર્ધ-ન્યાયિક ગણવામાં આવે છે.ન્યાયી નિર્ણય પર પહોંચવું એ અર્ધ-ન્યાયિક તપાસ તેમજ વહીવટી તપાસ બંનેનો ઉદ્દેશ છે.વહીવટી તપાસમાં અન્યાયી નિર્ણય અર્ધ-ન્યાયિક તપાસમાં નિર્ણય કરતાં વધુ દૂરગામી અસર કરી શકે છે.સુરેશ કોશી જ્યોર્જ વિરુદ્ધ કેરળ યુનિવર્સિટી અને અન્યો ([૧૯૬૯] ૧ એસ. સી. આર. ૩૧૭) માં આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું છે તેમ, કુદરતી ન્યાયના નિયમો મૂર્ત નિયમો નથી.આપેલ કેસમાં કુદરતી ન્યાયનો કયો ચોક્કસ નિયમ લાગુ થવો જોઈએ તે મોટા પ્રમાણમાં તે કેસની હકીકતો અને સંજોગો, કાયદાનું માળખું કે જેના હેઠળ તપાસ હાથ ધરવામાં આવે છે અને ટ્રિબ્યુનલની રચના અથવા તે હેતુ માટે નિયુક્ત વ્યક્તિઓની સંસ્થા પર આધાર રાખે છે.જ્યારે પણ કોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદ કરવામાં આવે છે કે કુદરતી ન્યાયના કેટલાક સિદ્ધાંતનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે, ત્યારે કોર્ટે નક્કી કરવું પડે છે કે તે કેસની હકીકતો પર ન્યાયી નિર્ણય લેવા માટે તે નિયમનું પાલન જરૂરી હતું કે કેમ.”

૧૫. આગળ, સુપ્રીમ કોર્ટના અન્ય એક નિર્ણય, કુમાઉ મંડલ વિકાસ નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગિરિજા શંકર પંત અને અન્યોના કેસમાં, (૨૦૦૧) ૧ એસ. સી. સી. ૧૮૨ પર અરજદાર વતી આધાર રાખવામાં આવ્યો છે:

“૧૦. લોકપ્રિય અંગ્રેજી ભાષામાં 'બાયસ' શબ્દ 'ઢ્રેષ' શબ્દના લક્ષણો અને વ્યાપક કાર્યક્ષેત્રમાં સમાવિષ્ટ છે, જેનો સામાન્ય સ્વીકારમાં અર્થ થાય છે 'છતાં' અથવા 'દુર્ભાવના' (સ્ટ્રોડ્સ જ્યુડિશિયલ ડિક્શનરી (૫ મી આવૃત્તિ) વોલ્યુમ ૩) અને હવે તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે માત્ર સામાન્ય નિવેદનો દુર્ભાવના સૂચવવાના હેતુઓ માટે પૂરતા નહીં હોય. રેકૉર્ડ પર નક્કર પુરાવા ઉપલબ્ધ હોવા જોઈએ જેથી તે નિષ્કર્ષ પર આવો કે શું હકીકતમાં કોઈ પૂર્વગ્રહ અસ્તિત્વમાં હતો કે જેના પરિણામે ન્યાયની નિષ્ફળતા થઈ હતી.

૧૧. જ્યારે તે સાચું છે કે કાયદેસર રોષ દુર્ભાવનાપૂર્ણ કૃત્યના દાયરામાં આવતો નથી, લગભગ તમામ કાનૂની પૂછપરછમાં, હેતુથી અલગ હેતુ એ તમામ મહત્વપૂર્ણ પરિબલ છે. સામાન્ય બોલચાલમાં, દુર્ભાવનાપૂર્ણ કૃત્યને ન્યાયી કારણ અથવા બહાનું વિના ઈરાદાપૂર્વકના કૃત્ય સાથે સરખાવવામાં આવ્યું છે (આ

સંદર્ભમાં જુઓ જોન્સ બ્રધર્સ.(હન્સટન) વિરુદ્ધ સ્ટીવન ૧૯૫૫
(૧) ક્યૂ બી ૨૭૫.”

૧૬. શૈક્ષણિક/વિદ્યાર્થી બાબતોમાં વિકૃતિની હદ સુધી પક્ષપાતની તેમની દલીલને ટૂંકાવીને, શ્રી વિકે ભૂપેન્દ્ર સિંઘલ વિરુદ્ધ પી. આર. મહેતા અને અન્યોના કેસમાં આ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે, એ. આઈ. આર. ૧૯૯૦ જી. યુ. જે. ૪૮, જેમાં આ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“૨. મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગના ત્રીજા વર્ષમાં અભ્યાસ કરતા ઈજનેરી વિદ્યાર્થી, અરજદારને આચાર્ય દ્વારા તાત્કાલિક અસરથી ૨૭ માર્ચ, ૧૯૮૯ના રોજ સરદાર વલ્લભભાઈ રિજનલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, સુરતમાંથી ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે બરતરફ કરવામાં આવે છે અને વિદ્યાર્થી પરિષદના અધ્યક્ષ દ્વારા વિદ્યાર્થી પરિષદના મહાસચિવ તરીકે પણ બરતરફ કરવામાં આવે છે. વિદ્યાર્થી સમુદાયના નેતા તરીકે અને પોતાની જવાબદારી નિભાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા.

૪. અરજદારે તેને કોલેજમાંથી બરતરફ કરવાના અને જનરલ સેક્રેટરી તરીકે બરતરફ કરવાના આદેશોને પડકાર્યો છે, મુખ્યત્વે

આ આધાર પર કે અરજદારને સાંભળવાની તક આપવામાં આવી
 ન હતી અને આદેશ તેની પીઠ પાછળ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો
 અને અરજદારનું નિવેદન પણ તપાસ સમિતિ અથવા કોલેજના
 કોઈ સત્તાધિકારી દ્વારા નોંધવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી આ
 કાર્યવાહી કુદરતી ન્યાય અને ન્યાયી રમતના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન છે
 અને તે મનસ્વી, અન્યાયી અને દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે. એવી પણ દલીલ
 કરવામાં આવે છે કે તેમની સામે ફોજદારી કેસ પહેલેથી જ દાખલ
 કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, અરજદાર સામે શિસ્તની
 કાર્યવાહી થવી જોઈએ નહીં કારણ કે તે અરજદારના કેસને
 પૂર્વગ્રહયુક્ત બનાવશે અને આવી કાર્યવાહી ભારતના બંધારણની
 કલમ ૧૪૧૯ અને ૨૧નું ઉલ્લંઘન છે. તપાસ સમિતિ દ્વારા અહેવાલ
 પણ અરજદારને આપવામાં આવ્યો ન હતો અને અંતિમ સજાના
 આદેશ પછી પણ, અરજદારને આવો કોઈ અહેવાલ આપવામાં
 આવ્યો નથી. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, આવા કોઈપણ કૃત્ય
 માટે અરજદારને ફસાવવા માટે પૂરતા પુરાવા નથી અને દંડનો
 વિવાદિત આદેશ કોઈ કાનૂની પુરાવા પર આધારિત નથી અને
 તેથી, તારણ વિકૃત છે અને દંડનો આદેશ રદબાતલ
 છે. અરજદારની મુખ્ય ફરિયાદોમાંની એક એ છે કે દંડ લાદતા
 પહેલાં, કોઈ કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી કે

અરજદારને કોઈ આરોપો આપવામાં આવ્યા ન હતા કે જેના પર અરજદાર અસરકારક રીતે જવાબ આપી શક્યો હોત અને પરિણામે, અરજદારને કથિત આરોપોને પહોંચી વળવા માટે કોઈ વાજબી તક આપવામાં આવતી નથી અને તેથી, વિવાદિત આદેશ રદ થવાને પાત્ર છે. ફરિયાદ પણ કરવામાં આવે છે કે ત્રણ વર્ષ માટે બરતરફીનો દંડ અપ્રમાણસર અને કઠોર છે અને આદેશ પક્ષપાતથી પીડાય છે. દંડના આદેશને પડકારવામાં આવે છે કારણ કે તેને બોલવાનો આદેશ ગણી શકાય નહીં. અરજદારે તેના સોગંદનામા, સોગંદનામા દ્વારા અને ઉપર ઉલ્લેખિત કેટલાક દસ્તાવેજો રજૂ કરીને તેની દલીલને ટેકો આપવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

૬. અરજદારની મુખ્ય દલીલ એ છે કે તપાસ તેમની ગેરહાજરીમાં હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તેથી, સમગ્ર તપાસને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૮. વિચારણા જરૂરી મુદ્દો એ છે કે શું અરજદાર સામેના આરોપો અને આરોપોના આરોપો ધરાવતી પર્યાપ્ત કારણદર્શક નોટિસ, અથવા તો આરોપોનો સારાંશ પણ રજૂ કરવો જરૂરી છે કે કેમ. ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, નોટિસ માત્ર એ અસર માટે આપવામાં આવી

હતી કે અરજદારે ૨૭ માર્ચ, ૧૯૮૯ના રોજ રાત્રે બનેલી ઘટનાના સંદર્ભમાં કોલેજ હોસ્ટેલના વોર્ડનની સમિતિ સમક્ષ કોલેજના કોન્ફરન્સ રૂમમાં ૩-૧૦ વાગ્યે હાજર રહેવું પડ્યું હતું. નોટિસ દ્વારા અરજદારને કોઈ સૂચના આપવામાં આવી ન હતી કે તપાસ સમિતિએ તારણો રજૂ કર્યા હતા અને તારણો અરજદારની વિરુદ્ધ હતા.તે પણ જણાવવામાં આવ્યું ન હતું કે કયા આરોપો અથવા આરોપોના આરોપો હતા જેના માટે અરજદારને શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ હાજર રહેવું પડ્યું હતું. ઓછામાં ઓછું તારણોનો સારાંશ ધરાવતી કારણદર્શક નોટિસના રૂપમાં નોટિસ અરજદારને આપવી જોઈતી હતી જેથી અરજદાર પોતાની સામેના આરોપોનો બચાવ કરવા માટે પોતાને તૈયાર કરી શકે અને શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ હાજર રહી શકે.આવી કોઈ કારણદર્શક નોટિસની ગેરહાજરીમાં એવું ન કહી શકાય કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં આવે છે અને તેનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવતું નથી.તે સાચું છે કે ભારતના બંધારણની કલમ ૩૧૧ હેઠળની જોગવાઈ જેવી કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈઓ, સુધારા પહેલાં, ચોક્કસ દંડ ન લાદવા માટે કારણ દર્શાવવા માટે બીજી નોટિસની સેવા માટે નથી, પરંતુ માત્ર એટલા માટે કે દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ હેઠળ અથવા અધિનિયમ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા કોઈપણ નિયમો અથવા

નિયમો હેઠળ કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ નથી, તે પોતે જ એવું માનવા માટે પૂરતું નથી કે ગુનેગારને તેની સામેના આરોપો અથવા તેની સામે કરવામાં આવેલી તપાસના તારણો વિશે જાણ પણ ન કરવી જોઈએ.તેથી શિસ્ત સમિતિના નિર્ણયને આ કારણોસર દૂષિત કરવામાં આવે છે.

૨૪. પ્રતિવાદીઓ માટે શ્રી શેલત વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉદ્દેખિત કોઈ પણ ચુકાદો, કાયદાના વ્યાપક સિદ્ધાંતને નિર્ધારિત કરતો નથી કે કોઈ પણ કારણ દર્શાવ્યા વિના નોટિસની સેવા માત્ર કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને ઠેસ પહોંચાડે નહીં અને માત્ર ન્યાયી રમત જ સજા પહેલાં જરૂરિયાતને પૂરતી બનાવશે.

૨૬. ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી એવું માનવામાં આવે છે કે સરદાર વલ્લભભાઈ રિજનલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, સુરતની આચાર્ય અને શિસ્ત સમિતિ, વિદ્યાર્થી સામે બહિષ્કારની શિસ્તની કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં લેતી વખતે અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા છે અને દંડ લાદતા પહેલા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું જોઈએ. આવા કેસમાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવા માટે આક્ષેપોના સારની વિગતો અને

તપાસ સમિતિના તારણો ધરાવતી કારણદર્શક નોટિસની સેવાની જરૂર પડે છે, જેમાં દોષિત વિદ્યાર્થીને આરોપો અને વિદ્યાર્થી સામેના તારણોની જાણ કરવામાં આવે છે, જેથી આરોપોને પહોંચી વળવા અને કારણ દર્શાવવા માટે પૂરતી તક પૂરી પાડી શકાય.દંડ લાદતા પહેલા વિદ્યાર્થીઓને સાંભળવાની તક આપવી જોઈએ.તાત્કાલિક બાબતમાં, બંને નોટિસો અરજદારને આપવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવે છે, તેમ છતાં, આક્ષેપો અથવા આરોપો સૂચવતી કારણદર્શક નોટિસ અને તપાસ સમિતિના તારણોનો સારાંશ પણ અરજદારને આપવામાં આવ્યો ન હતો અને તેથી, અરજદાર પર લાદવામાં આવેલી સજાને રદ કરવા માટે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવે છે.”

૧૭. છેવટે, શ્રી વિકે જીત પટેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટી અને અન્ય ૨૦૧૨ જી. એલ. એચ. (૧) ૨૨૬ના કેસમાં આ કોર્ટના અન્ય એક નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં આ કોર્ટે સમાન હકીકતો અને સંજોગોમાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“૪. બંને અરજીઓનું તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ સમાન છે.સંક્ષિપ્તતા માટે, વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૩૪૪૧/૨૦૧૧ માં મેળવેલા તથ્યો

પ્રતિબિંબિત થઈ રહ્યા છે.તે કિસ્સામાં અરજદાર એક વિદ્યાર્થી છે, જે સરદાર વલ્લભભાઈ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (એસ.વી.આઈ.ટી.), વલસાડ (પ્રતિવાદી નંબર ૨) માં બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મિકેનિકલ) નો અભ્યાસ કરે છે.તેમણે મે/જૂન, ૨૦૧૧માં છઠ્ઠા સેમેસ્ટરની પરીક્ષા આપી હતી.ઉપરોક્ત પરીક્ષાઓના અંતિમ પરિણામો જાહેર કરવામાં આવ્યા તે પહેલાં, ૭મા સેમેસ્ટરના વર્ગો ૨૮/૦૬/૨૦૧૧ પર શરૂ થયા હતા, જેમાં અરજદાર નિયમિતપણે હાજરી આપતા હતા.૧૩/૦૬/૨૦૧૧ પર, પ્રતિવાદી નંબર ૨-કોલેજએ અરજદારને ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટી (પ્રતિવાદી નંબર ૧) દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૨, તારીખ ૦૮/૦૬/૨૦૧૧ ને સંબોધવામાં આવેલ સંદેશાવ્યવહાર સોંપ્યો.ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા, પ્રતિવાદી નંબર ૧-યુનિવર્સિટીએ પ્રતિવાદી નંબર ૨-કોલેજના આચાર્યને સૂચના આપી હતી કે તેઓ અરજદારને તેની સામે કથિત રીતે નોંધાયેલા અયોગ્ય માધ્યમોના કેસના સંબંધમાં ૨૦/૦૬/૨૦૧૧ પર ૧૦-૩૦ પર પ્રતિવાદી નંબર ૧-યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ હાજર થવા માટે જાણ કરે.અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહારમાં અનફેયર મીન્સ કેસની વિગતો દર્શાવવામાં આવી નથી, અથવા કોઈ સમજૂતી માંગવામાં આવી નથી.જો કે, અરજદાર

૦૮/૦૬/૨૦૧૧ ના સંદેશાવ્યવહારમાં નિર્ધારિત સમય અને તારીખે ઉપરોક્ત પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ હાજર થયો હતો.તે અરજદારનો કેસ છે કે તેને પરીક્ષા સમિતિ દ્વારા પ્રથમ વખત જાણ કરવામાં આવી હતી કે તે અયોગ્ય માધ્યમોમાં સામેલ થવા બદલ દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો છે અને તેને યોગ્ય સજા આપવામાં આવશે.અરજદારે પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ પોતાની નિર્દોષતા પર ભાર મૂકીને રજૂઆત કરી હતી કે તે અન્યાયી માધ્યમોમાં સામેલ થયો નથી.અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, પરીક્ષા સમિતિના સભ્યોએ તેમને જાણ કરી હતી કે, ડાયનેમિક્સ ઓફ મશીનરીના વિષયમાં, અરજદાર અને અન્ય વિદ્યાર્થી (વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૫૪૨૪/૨૦૧૧ નો અરજદાર) ના પ્રશ્ન નંબર ૩ (a) નો જવાબ સમાન છે, અને તેમાં સમાન ભૂલો છે, અરજદારે અન્ય વિદ્યાર્થીને તેની ઉત્તરવહીમાંથી જવાબની નકલ કરવાની મંજૂરી આપી છે.અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, ઉત્તરવહીઓ તેમને સોંપવામાં આવી ન હતી, પરંતુ માત્ર લગભગ પંદર ફૂટના અંતરેથી તેમને બતાવવામાં આવી હતી.અરજદારને નિવેદન નોંધાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, જે તેણે કર્યું હતું, અને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે તે નિર્દોષ છે અને તેણે અન્ય વિદ્યાર્થીની નકલ કરી નથી, તેમ છતાં તે તેની પાછળ બેઠો હતો.આખરે, ૧૮/૦૮/૨૦૧૧ પર, પ્રતિવાદી નંબર ૨-કોલેજના

સત્તાવાળાઓએ અરજદારને, પ્રતિવાદી નંબર ૧-યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવેલા તારીખ ૨૭/૦૬/૨૦૧૧ ના વિવાદિત નિર્ણયની એક નકલ સોંપી, જેમાં, અરજદારને અયોગ્ય માધ્યમોમાં સામેલ થવા બદલ દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો છે.અરજદાર પર દંડ લાદવામાં આવ્યો છે, વર્તમાન સેમેસ્ટર પરીક્ષાના તમામ વિષયોના પરિણામો રદ કરવામાં આવ્યા છે અને તેને આગામી બે ઉનાળા/શિયાળાની પરીક્ષાઓમાં હાજર રહેવા પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો છે.વિવાદિત નિર્ણયથી વ્યથિત, અરજદારે આ કોર્ટના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કર્યો છે.

૮. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદારોને તેમના દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા કથિત અયોગ્ય માધ્યમો અંગે ક્યારેય કોઈ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી નથી અને ન તો તેમને પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ હાજર થવા માટે બોલાવવામાં આવે તે પહેલાં કોઈ પણ સમયે તેમના સ્પષ્ટીકરણ આપવા માટે કહેવામાં આવ્યું છે.પ્રતિવાદી દ્વારા જારી કરાયેલ એકમાત્ર સંદેશાવ્યવહાર-યુનિવર્સિટીની તારીખ ૦૮/૦૬/૨૦૧૧ છે.પ્રતિવાદી નંબર ૧-યુનિવર્સિટીના પરીક્ષાઓના પ્રભારી નિયંત્રક દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૨-કોલેજના આચાર્યને સંબોધવામાં આવે છે, જેમાં કોલેજને અરજદારોને

તેમની સામે નોંધાયેલા અયોગ્ય માધ્યમોના કેસોના સંબંધમાં પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ નિર્ધારિત તારીખ અને સમયે હાજર રહેવાની સૂચના આપવાની સૂચના આપવામાં આવે છે.આ સંદેશાવ્યવહારમાં અરજદારો દ્વારા કથિત રીતે આચરવામાં આવેલા અન્યાયી માધ્યમોની કોઈ વિગતો નથી અને તે માત્ર કોલેજને જાણ છે, જેણે અરજદારોને વધુ જાણ કરી છે.કોઈ પણ પ્રકારની કલ્પના દ્વારા આ સંદેશાવ્યવહારને કારણદર્શક નોટિસ ન કહી શકાય, કારણ કે તેમાં ન તો અરજદારો સામેના આરોપોની વિગતોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે અને ન તો તેમની પાસેથી કોઈ પણ પ્રકારના સ્પષ્ટીકરણની માંગ કરવામાં આવી છે.આમ, એવું ન કહી શકાય કે અરજદારો તેમની સામેના આક્ષેપોની ચોક્કસ પ્રકૃતિથી અજાણ હોવાને કારણે પોતાનો પૂરતો બચાવ કરવાની સ્થિતિમાં હતા.જ્યાં સુધી તેમના સંરક્ષણની વાત છે, આ ચોક્કસપણે તેમને ગેરલાભમાં મૂકશે.અરજદારોને તરત જ પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ બોલાવવામાં આવ્યા છે.સમિતિ સમક્ષ થયેલી કાર્યવાહીનું ચોક્કસ સ્વરૂપ નોંધમાં નથી.જો કે, અરજદારો દ્વારા ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવ્યું છે કે તેમની ઉત્તરવહીઓ પણ તેમને આપવામાં આવી ન હતી, પરંતુ માત્ર પંદર ફૂટના અંતરેથી તેમને બતાવવામાં આવી હતી.આ આરોપને પ્રતિવાદી-યુનિવર્સિટી દ્વારા સોગંદનામામાં-જવાબમાં નકારી કાઢવામાં આવ્યો નથી.અરજદારોને

તેમની સામેના આરોપોના સમર્થનમાં સામગ્રી પૂરી પાડવામાં આવી છે તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ સામગ્રી નથી.આવી સ્થિતિમાં, અરજદારો તરફથી કોઈ પર્યાપ્ત અથવા અસરકારક બચાવ ન હોઈ શકે, જે તેમના માટે પૂર્વગ્રહનું કારણ બને.

૯. અરજદારો સામેના આરોપોની ચોક્કસ પ્રકૃતિ ખૂબ સ્પષ્ટ નથી.અરજદારોમાંથી કોણે બીજામાંથી નકલ કરી હોવાનો આરોપ છે અને તેમાંથી કોણે આવી નકલ કરવાની મંજૂરી આપી છે તે અંગે વિવાદિત આદેશમાં કંઈ જણાવવામાં આવ્યું નથી.૨૭/૦૭/૨૦૧૧ તારીખના વિવાદિત હુકમનું અવલોકન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે ઉપરોક્ત આદેશ તથ્યોથી રહિત છે અને કારણોની અછત છે.તે માત્ર એટલું જ જણાવે છે કે અરજદારોને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને વર્તમાન સેમેસ્ટર પરીક્ષાના તમામ વિષયોના પરિણામો રદ કરવા અને તેમને આગામી બે ઉનાળા/શિયાળાની પરીક્ષાઓમાં હાજર રહેવા પર પ્રતિબંધ મૂકવાના પરિપત્રની કલમ-૩ (ડી) મુજબ સજા કરવામાં આવી રહી છે.અપરાધની શોધ સંબંધિત તારણોના સમર્થનમાં કોઈ કારણો ઉપરોક્ત આદેશમાં જણાવવામાં આવ્યા નથી.તેથી, પરીક્ષા સમિતિ કયા આધારો પર આ નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે અને કઈ સામગ્રી હતી, જેના આધારે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે, તેનો અંદાજ લગાવવો

શક્ય નથી.તે કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિ છે કે ગેરવાજબી વ્યવસ્થા કાયદામાં ટકાઉ નથી.

૧૦. આ બાબતનું બીજું નોંધપાત્ર પાસું એ છે કે અરજદારોને પરીક્ષકના અહેવાલની નકલ પૂરી પાડવામાં આવી નથી, જેના આધારે પરીક્ષા સમિતિ વિવાદિત નિર્ણય પર પહોંચી હોવાનું જણાય છે.અરજદારોને કારણદર્શક નોટિસ જારી ન કરીને, તપાસકર્તાનો અહેવાલ અને તેમની વિરુદ્ધ અન્ય કોઈ સામગ્રી પૂરી ન કરીને, અરજદારોને પૂર્વગ્રહયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. નિષ્ણાતોના કોઈ પણ મંડળ દ્વારા પરીક્ષકના અહેવાલની વધુ તપાસ કરવામાં આવી છે તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ સામગ્રી નથી.અરજદારો સામેના આરોપોની કોઈ તપાસ કરવામાં આવી હોવાના પણ કોઈ સંકેત નથી.અરજદારો પર લાદવામાં આવેલી સજાના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને આ પાસું મહત્વ ધારણ કરશે.જેમ કે, રેકૉર્ડ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પ્રતિવાદી-યુનિવર્સિટી દ્વારા પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.અરજદારો તેમની સામેના આરોપો અંગે કોઈ સમજદાર નથી અને પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષ તેમની હાજરીના તબક્કે પણ, તેમના બચાવને અર્થહીન અને માત્ર ઔપચારિકતા તરીકે રજૂ કરવામાં આવશે.

૧૧. ઉપરોક્ત કારણોસર, જે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીમાંથી મજબૂત રીતે બહાર આવે છે, આ કોર્ટ એવું કહેવામાં અચકાતી નથી કે, અરજદારોને તેમની સામેના આરોપો અથવા આક્ષેપોની ગણતરી કરતી કારણદર્શક નોટિસ જારી ન કરીને, તેના જવાબમાં તેમનો ખુલાસો ન પૂછીને અને તેમને પરીક્ષકના અહેવાલની નકલો અને તેમની વિરુદ્ધની અન્ય સામગ્રી પૂરી ન કરીને, પ્રતિવાદી નંબર ૧-યુનિવર્સિટી દ્વારા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે, જે અરજદારોને પૂર્વગ્રહ પેદા કરે છે.

૧૨. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે તે સાચું છે કે સામાન્ય રીતે, કોર્ટ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા લેવામાં આવતા નિર્ણયોમાં, શૈક્ષણિક બાબતોમાં હળવાશથી દખલ કરશે નહીં. કોઈ બે મત હોઈ શકે નહીં કે શિક્ષણના ધોરણો અને શુદ્ધતા જાળવવી જોઈએ, અને આ હેતુને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યાં અયોગ્ય માધ્યમો અપનાવવામાં આવ્યા હોવાનો આરોપ મૂકવામાં આવે છે તેવા કિસ્સાઓમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા લેવામાં આવતી કાર્યવાહીને ટકાવી રાખવી જોઈએ. તે જ સમયે, એ વાતને નકારી શકાય નહીં કે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા લેવામાં આવતી કોઈપણ કાર્યવાહી કાયદા અને નિષ્પક્ષતાના

નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોને અનુરૂપ હોવી જરૂરી છે.ઉપરોક્ત કાર્યવાહી મનસ્વીપણાના કલંકથી મુક્ત હોવી જોઈએ, જે મામલાના મૂળ સુધી જશે.જ્યારે કોઈ પણ વિદ્યાર્થી (આ કિસ્સામાં, અરજદારો) સામે લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી પૂર્વગ્રહનું કારણ બને છે અને નાગરિક પરિણામો લાવે છે, ત્યારે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું વધુ જરૂરી બનશે.વર્તમાન કેસની જેમ સુનાવણીની તક માત્ર ખાલી ઔપચારિકતા હોવી જોઈએ નહીં, પરંતુ તે વાજબી અને પર્યાપ્ત હોવી જોઈએ, જે વિદ્યાર્થીને અસરકારક બચાવ કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.કારણદર્શક નોટિસ જારી ન કરવી અથવા અરજદારોને પરીક્ષકનો અહેવાલ અને અન્ય સામગ્રી પૂરી ન કરવી, એવી પરિસ્થિતિમાં પરિણમી છે કે જ્યાં પરીક્ષા સમિતિ સમક્ષની સુનાવણીને માત્ર ઔપચારિકતા તરીકે રજૂ કરવામાં આવી છે, કારણ કે અરજદારોને આપવામાં આવેલી સુનાવણીની તક ન તો વાજબી છે, ન તો પર્યાપ્ત છે.અરજદારોને પોતાનો બચાવ કરવાની પૂરતી તકથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે, જે ખાસ કરીને તેમના પર લાદવામાં આવેલી સજાના ગંભીર સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને પૂર્વગ્રહ પેદા કરે છે.

૧૩. માલવ કુમાર અરુણભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ સરદાર યુનિવર્સિટી અને અન્યો-૨૦૦૭ (૧) જી. એલ. આર. ૪૧૩ કેસમાં, આ કોર્ટે સર્વોચ્ચ

કોર્ટના વિવિધ ચુકાદાઓ પર વિચાર કર્યા પછી નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

૨૨. કાયદાની કલમ ૨૩ (XXXII) ની જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ કરે છે કે સિવિલકેટને "અયોગ્ય માધ્યમોની સમિતિ" ની રચના કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા આપવામાં આવી હતી.તેથી, અરજદાર દ્વારા લેવામાં આવેલો આધાર કે સમિતિ, યુનિવર્સિટીના વટહુકમની વિરુદ્ધ હોવાથી, અરજદારને સજા આપવાની કોઈ સત્તા નથી અને કાર્યવાહીને રદબાતલ જાહેર કરવી જોઈએ તે સાચું નથી અને સ્વીકારવામાં આવતું નથી.

૨૩. વહીવટી અથવા અર્ધ ન્યાયિક સત્તા દ્વારા લેવામાં આવતી કોઈપણ કાર્યવાહી કે જેમાં નાગરિક પરિણામો આવે છે તે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કર્યા પછી જ લેવી જોઈએ. જો કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને કોઈ ચોક્કસ જડ માળખામાં બાંધી શકાય નહીં, તેમ છતાં એ વાત પર વિવાદ કરી શકાતો નથી કે કુદરતી ન્યાયનો સિદ્ધાંત માત્ર ન્યાય મેળવવા માટે જ નહીં પરંતુ ન્યાયની નિષ્ફળતાને રોકવા માટે પણ અસ્તિત્વમાં છે.તે સાચું છે કે પુરાવાના કડક નિયમો કાર્યવાહીમાં લાગુ પડતા નથી જેમ કે અરજદારના કિસ્સામાં "અયોગ્ય અર્થ

સમિતિ" સમક્ષ થયું હતું.જો કે, સંભવિતતાઓના પ્રાધાન્યની જરૂરિયાતનું પણ પાલન કરવામાં આવ્યું નથી કારણ કે વિવાદિત અધિસૂચના તારીખ ૦૪/૧૦/૨૦૦૦ તેમજ કાર્યવાહીના કાર્યસૂચિ જે વિવાદિત આદેશ પસાર કરવા તરફ દોરી ગઈ હતી તે સમિતિ પાસે ઉપલબ્ધ સામગ્રીને જાહેર કરતી નથી જેણે ઘટનામાં અરજદારની સંડોવણી તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, વિવાદિત આદેશ પણ બોલતો નથી અને તે કારણો અથવા આધારો જાહેર કરતો નથી કે જેના આધારે અરજદારને કાયમી ધોરણે પ્રતિબંધિત કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે.

એ. કે. કાઈપાક વિરુદ્ધ ભારત સંઘમાં, મનુ/એસ.સી./૦૪૨૭/૧૯૬૯ માં અહેવાલ આપ્યો છે:એ. આઈ. આર. ૧૯૭૦ એસ. સી. ૧૫૦ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનો ઉદ્દેશ અને સુસંગતતા સુપ્રીમ કોર્ટની બંધારણીય ખંડપીઠે તેના પેરા ૨૦માં સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરી છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

૨૦. કુદરતી ન્યાયના નિયમોનો ઉદ્દેશ ન્યાયને સુરક્ષિત કરવાનો અથવા ન્યાયની નિષ્ફળતાને રોકવા માટે તેને નકારાત્મક રીતે

મૂકવાનો છે.આ નિયમો માત્ર એવા વિસ્તારોમાં જ કામ કરી શકે છે જે માન્ય રીતે બનાવેલા કોઈપણ કાયદા હેઠળ આવતા નથી.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેઓ દેશના કાયદાનું સ્થાન લેતા નથી પરંતુ તેને પૂરક બનાવે છે.તાજેતરના વર્ષોમાં કુદરતી ન્યાયની વિભાવનામાં ઘણો ફેરફાર થયો છે.ભૂતકાળમાં એવું માનવામાં આવતું હતું કે તેમાં માત્ર બે નિયમોનો સમાવેશ થાય છે, એટલે કે (૧) કોઈ પણ વ્યક્તિ તેના પોતાના કેસમાં ન્યાયાધીશ રહેશે નહીં (નેમો ડેબેટ એસે જુડેક્સ પ્રોપ્રિયા કૌસા), અને (૨) પક્ષને વાજબી સુનાવણી (ઓડી અલ્ટરમ પાર્ટેમ) આપ્યા વિના તેની વિરુદ્ધ કોઈ નિર્ણય આપવામાં આવશે નહીં.ત્યારબાદ ટૂંક સમયમાં જ ત્રીજા નિયમની કલ્પના કરવામાં આવી હતી અને તે એ છે કે અર્ધ-ન્યાયિક તપાસ સદ્ભાવનાથી થવી જોઈએ, પક્ષપાત વિના અને મનસ્વી અથવા ગેરવાજબી રીતે નહીં.પરંતુ વર્ષો દરમિયાન કુદરતી ન્યાયના નિયમોમાં ઘણા વધુ સહાયક નિયમો ઉમેરવામાં આવ્યા.ખૂબ જ તાજેતરમાં સુધી અદાલતોનો અભિપ્રાય હતો કે જ્યાં સુધી સંબંધિત સત્તામંડળ જે કાયદા હેઠળ ન્યાયિક રીતે કાર્ય કરે છે તે કાયદા દ્વારા જરૂરી ન હોય ત્યાં સુધી કુદરતી ન્યાયના નિયમો લાગુ કરવા માટે કોઈ જગ્યા નથી.તે મર્યાદાની માન્યતા પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવતો નથી.જો કુદરતી ન્યાયના નિયમોનો હેતુ ન્યાયની નિષ્ફળતાને અટકાવવાનો

હોય તો તે નિયમોને વહીવટી પૂછપરછ માટે શા માટે લાગુ ન કરવા જોઈએ તે જોવામાં નિષ્ફળ જાય છે.ઘણીવાર અર્ધ-ન્યાયિક પૂછપરછમાંથી વહીવટી પૂછપરછનું સીમાંકન કરતી રેખા દોરવી સરળ હોતી નથી.એક સમયે વહીવટી માનવામાં આવતી પૂછપરછને હવે અર્ધ-ન્યાયિક ગણવામાં આવે છે.ન્યાયી નિર્ણય પર પહોંચવું એ અર્ધ-ન્યાયિક તપાસ તેમજ વહીવટી તપાસ બંનેનો ઉદ્દેશ છે.વહીવટી તપાસમાં અન્યાયી નિર્ણય અર્ધ-ન્યાયિક તપાસમાં નિર્ણય કરતાં વધુ દૂરગામી અસર કરી શકે છે.સુરેશ કોશી જ્યોર્જ વિરુદ્ધ કેરળ યુનિવર્સિટી, સિવિલ અપીલ નંબર ૯૯૦/૧૯૬૮, D/- ૧૫-૭-૧૯૬૮ = (મનુ/એસ.સી./૦૩૬૮/૧૯૬૮: ૧૯૬૯ એસ.સી. ૧૯૮) માં આ કોર્ટે અવલોકન કર્યું છે તેમ કુદરતી ન્યાયના નિયમો અંકિત નથી.આપેલ કેસમાં કુદરતી ન્યાયનો કયો ચોક્કસ નિયમ લાગુ થવો જોઈએ તે મોટા પ્રમાણમાં તે કેસની હકીકતો અને સંજોગો, કાયદાની રચના કે જેના હેઠળ તપાસ હાથ ધરવામાં આવે છે અને ટ્રિબ્યુનલ અથવા તે હેતુ માટે નિયુક્ત વ્યક્તિઓની સંસ્થાની રચના પર આધાર રાખે છે.જ્યારે પણ કોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદ કરવામાં આવે છે કે કુદરતી ન્યાયના કેટલાક સિદ્ધાંતનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે, ત્યારે કોર્ટે નક્કી કરવું પડે છે કે તે કેસની હકીકતો પર ન્યાયી નિર્ણય લેવા માટે તે નિયમનું પાલન જરૂરી હતું કે કેમ.”

૧૮. પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ, સુશ્રી રાવલને સાંભળવામાં આવ્યા, જેમણે બીજી તરફ જી.એન.એલ.યુ. ના રજિસ્ટ્રાર શ્રી થોમસ મેથ્યુ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામામાં જવાબની તારીખ ૧૬/૦૩/૨૦૧૬ પર આધાર રાખ્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું છે કે પ્રતિવાદીઓ અરજદારને સુનાવણીની નવી તક આપવા તૈયાર છે અને ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ ના વિવાદિત સંદેશાવ્યવહારને "અજાણતાં" સંબોધવામાં આવ્યો હતો.જો કે, તે અરજદાર વતી કરવામાં આવેલી કોઈપણ સ્પષ્ટ કાનૂની દલીલો અને તથ્યાત્મક દાવાઓનો જવાબ આપવા અથવા તેની સાથે વ્યવહાર કરવામાં અસમર્થ રહી છે.

૧૯. જવાબની તારીખ ૧૬/૦૩/૨૦૧૬ માં પ્રતિવાદીઓના સોગંદનામાની સામગ્રીનો સામનો કરતા, અરજદારે ૨૨/૦૩/૨૦૧૬ પર પ્રત્યુત્તરમાં સોગંદનામું પસંદ કર્યું છે.અરજદારના ઉપરોક્ત પ્રત્યુત્તરમાં, પ્રતિવાદીઓની દરેક દલીલોને ખૂબ વિગતવાર રીતે રજૂ કરવામાં આવી છે.અરજદારના પ્રત્યુત્તરના કેટલાક સંબંધિત ભાગો (પ્રતિવાદીઓના જવાબ સાથે વ્યવહાર કરતા) તૈયાર સંદર્ભ માટે અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરી શકાય છે:

“૩. હું જણાવું છું કે ૦૨/૦૩/૨૦૧૬ પર, જ્યારે શીર્ષકવાળી બાબત સુનાવણી માટે સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે હું વ્યક્તિગત રીતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં હાજર હતો, જ્યારે સાંજે ૫ વાગ્યે, પ્રતિવાદીઓએ આ બાબતનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે શિસ્તની તપાસ/કાર્યવાહી સંબંધિત નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને હાથ ધરવામાં આવી હતી અને અરજદાર દ્વારા ઉપરોક્ત કાર્યવાહીને પડકારવામાં આવી હોવાથી, પ્રતિવાદીઓ અરજદારને નવી સુનાવણી આપવા તૈયાર અને તૈયાર હતા.

પ્રતિવાદીઓની દલીલ કે "શિસ્તની કાર્યવાહી હજુ સુધી પૂર્ણ થઈ નથી"

૬) તેમના જવાબમાં, પ્રતિવાદીઓએ દલીલ કરી છે કે શીર્ષકવાળી અરજી કથિત રીતે અકાળ છે કારણ કે શિસ્તની કાર્યવાહી હજુ સુધી પૂર્ણ થઈ નથી. પ્રતિવાદીઓ હવે એક બનાવટી કેસ લઈને આવ્યા છે કે ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ (પાનું ૧૦૬ પર) નો વિવાદિત આદેશ કથિત "પ્રાથમિક તપાસ" નું પરિણામ હતું. પ્રતિવાદીઓના જણાવ્યા અનુસાર, આ પ્રાથમિક તપાસ "વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ" દ્વારા તપાસ પૂર્ણ થવાની બાકી છે. આ દલીલ સંપૂર્ણપણે બનાવટી છે

અને નીચેના કારણોસર પ્રતિવાદી નંબર ૨ અને ૫ દ્વારા માર્ગદર્શિત પ્રતિવાદીઓના ત્રાંસા હેતુઓનું નિરૂપણ કરે છે:

એ) નિયમો વિવિધ સમિતિઓની રચના કરે છે.વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ પાસે પરીક્ષા સંબંધિત બાબતો પર કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી.આ સંબંધમાં નિર્ણય માત્ર પરીક્ષા સમિતિ જ લે છે.

બી) આ નિયમોમાં પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વિલંબિત રીતે સૂચવવામાં આવેલી કોઈપણ "પ્રથમ દષ્ટિએ તપાસ" ની જોગવાઈ નથી;

સી) પરીક્ષા સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી તપાસનું પરિણામ કાર્યકારી પરિષદ સમક્ષ રજૂ કરવું જરૂરી હતું, જે અંતિમ નિર્ણય લેશે.તેના બદલે, પ્રતિવાદી નંબર ૨-૭.એન.એલ.યુ. ના નિર્દેશકે કાર્યકારી પરિષદ અને પરીક્ષા સમિતિની સત્તાઓ છીનવી લીધી અને હવે માત્ર ઔપચારિકતા તરીકે, પૂર્વનિર્ધારિત મન સાથે નવેસરથી તપાસ હાથ ધરવા માટે વલણ વ્યક્ત કરવા અને પછી તે જ નિર્ણય પર આવવા માટે વર્તમાન જવાબમાં એક નવી વાર્તા ગોઠવી છે, જેના પર તે તારીખના વિવાદિત આદેશ દ્વારા આવ્યો હતો.

ડી) વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ કથિત ડી નોવો તપાસ કે જે પ્રતિવાદીઓ હવે હાથ ધરવાનો પ્રસ્તાવ કરે છે તે "ડી નોવો" ન હોઈ શકે (જેમ કે પ્રતિવાદીઓ દલીલ કરે છે), કારણ કે તે સ્વીકાર્યું છે કે તે કથિત પ્રાથમિક તપાસ પર આધારિત છે જે ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ પર થઈ હતી.તેથી "નવી તપાસ" નો સંપૂર્ણ વિચાર (નિયમો હેઠળ વિચારવામાં આવ્યો નથી) આ માનનીય કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવા માટે ખોટો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

તેમના જવાબના ફક્ત નંબર ૮ માં પ્રતિવાદીઓની દલીલ કે "એવું નોંધવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર ચોક્કસ ગેરરીતીમાં સંડોવાયેલો હતો"

૭) અરજદારે શીર્ષકવાળી અરજીમાં સ્પષ્ટ વલણ અપનાવ્યું છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૫ એ ક્યારેય અરજદારની કથિત અનુશાસનહીનતા વિશે ફરજિયાત "અહેવાલ" રજૂ કર્યો નથી, અને સમગ્ર તપાસ આવા કોઈપણ "અહેવાલ" વિના હાથ ધરવામાં આવી હતી, માત્ર પ્રતિવાદી નંબર ૨ ની મૌખિક સૂચનાઓ હેઠળ, જે વ્યક્તિગત રીતે અરજદારની શૈક્ષણિક કારકિર્દીને નષ્ટ કરવામાં રસ ધરાવે છે.

૮) પ્રતિવાદીઓએ તેમના જવાબના ફક્ત નંબર ૮ માં જે કહ્યું છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારનો આ આરોપ સ્થાપિત અને શંકાની બહાર સાબિત થયો છે. પ્રતિવાદીઓએ અસ્પષ્ટ શબ્દસમૂહનો ઉપયોગ કર્યો છે. "તેનો અહેવાલ આપવામાં આવ્યો હતો". કારણ કે તેઓ સારી રીતે જાણે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૫ દ્વારા (નિયમો હેઠળ વિચાર્યા મુજબ) ક્યારેય કોઈ "અહેવાલ" રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો. જો આવો કોઈ અહેવાલ હોત, તો પ્રતિવાદીઓએ ચોક્કસપણે તેમના જવાબના ભાગ રૂપે તેને માનનીય કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કર્યો હોત કારણ કે અરજદારે પ્રતિવાદી નંબર ૨, ૩, ૪ અને ૫ સામે ઉપરોક્ત "અહેવાલ" માં ગંભીર આક્ષેપો કર્યા છે.

૯) એ નોંધવું પણ યોગ્ય છે કે ઉપરોક્ત "અહેવાલ" કોઈ પવિત્ર, ગોપનીય દસ્તાવેજ નથી; અને નિયમો આદેશ આપે છે કે અરજદાર કારણદર્શક નોટિસ સાથે ઉપરોક્ત અહેવાલની નકલ મેળવવા માટે હકદાર છે તેમજ અરજદાર સામે આધાર રાખવા માટે પ્રસ્તાવિત અન્ય દસ્તાવેજો/પુરાવા પણ છે. તેથી, એવું કોઈ વાજબી કારણ નથી કે જેણે પ્રતિવાદીઓને તેમના જવાબના ભાગ રૂપે ઉપરોક્ત અહેવાલ રજૂ કરવા માટે અવરોધિત કર્યા હોય.

૧૦) વર્તમાન પ્રત્યુત્તર પ્રાપ્ત થયા પછી, જો પ્રતિવાદીઓ આવો કોઈ અહેવાલ રજૂ કરે છે, તો આ માનનીય કોર્ટ દ્વારા તેની અવગણના કરવી જરૂરી છે કારણ કે તે દેખીતી રીતે અને દેખીતી રીતે વર્તમાન પ્રત્યુત્તરની સામગ્રીનું વિલંબિત પરિણામ હશે.પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વર્તમાન પ્રત્યુત્તર પ્રાપ્ત થયા પછી રજૂ કરાયેલ આવો કોઈપણ "કથિત" અહેવાલ દેખીતી રીતે ખાનગી પ્રતિવાદીઓના કહેવા પર બનાવટી હશે.

જવાબના ફરિયાદ નંબર ૧૦ માં પ્રતિવાદીઓની સામગ્રી કે "અજાણતા દ્વારા, અરજદારને વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ સુનાવણી વિશે જાણ કરવાને બદલે, પરીક્ષા વિભાગે ૩૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ એક ઈ-મેલ લખ્યો હતો કે પરીક્ષા રદ કરવામાં આવી છે"

૧૧) તેમના જવાબના ફરિયાદ નંબર ૧૦માં પ્રતિવાદીઓની હાસ્યજનક દલીલ એ છે કે તેઓ પરીક્ષા સમિતિ દ્વારા કથિત "પ્રથમ દષ્ટિએ તપાસ" પછી અરજદારની પરીક્ષા રદ કરવાનો ક્યારેય ઈરાદો ધરાવતા ન હતા અને તેનો ઈરાદો વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિના નિર્ણયને આધિન રહેવાનો હતો (જેની પાસે ઉપર જણાવ્યા મુજબ આ સંબંધમાં કોઈ સત્તા અથવા અધિકારક્ષેત્ર નથી), જે ફરીથી,

બદલામાં, જી.એન.એલ.યુ. ની કાર્યકારી પરિષદના નિર્ણયને આધિન રહેશે.

૧૨) હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે પ્રતિવાદીઓની આ રજૂઆતમાં કોઈ તર્ક નથી.૦૩/૧૨/૨૦૧૫ તારીખનો વિવાદિત આદેશ અરજદારની શૈક્ષણિક કારકિર્દીને નષ્ટ કરવાના દષ્ટિકોણથી અરજદારને સંક્ષિપ્તમાં અત્યંત શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી કરવાના ચોક્કસ ઉદ્દેશ સાથે સભાનપણે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો.ફક્ત નંબર ૧૦ માં પ્રતિવાદીઓની અતાર્કિક દલીલો પાછળથી વિચારવામાં આવે છે અને વિલંબિત છે.૦૩/૧૨/૨૦૧૫ (પાનું ૧૦૬ પર) નો વિવાદિત આદેશ વાંચે છે:

"પ્રિય જેમિન.

તમને આથી જાણ કરવામાં આવે છે કે પરીક્ષા તપાસ સમિતિએ નીચેની ભલામણ (નીચેની નકલ) કરી છે જેને નિયામક દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

પરીક્ષા તપાસ સમિતિની ભલામણ:પરીક્ષાના નિયમન ૪૪ (એ) અને ૪૪ (એ) (iv) ના આધારે, દંડાત્મક કાર્યવાહીની ભલામણ કરવામાં આવી છે કે "ઉમેદવારના ચોક્કસ વિષયની અંતિમ મુદતની

પરીક્ષા રદ કરવી" એટલે કે ઉમેદવારની રજુ નવેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ યોજાયેલી અંતિમ સત્રની પરીક્ષા સેમેસ્ટર III (પુનરાવર્તન) ની 'માત્રાત્મક તકનીકો' વિષયમાં રદ કરવામાં આવે છે.

(ભાર આપવામાં આવે છે.)

પ્રતિવાદીઓના જવાબની સામગ્રીથી વિપરીત, ખાસ કરીને જવાબના ફક્ત નંબર ૧૦ માં જણાવેલી બાબતો, ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ (ઉપર અહીં પુનઃઉત્પાદિત) ના વિવાદિત આદેશમાંથી નીચેની બાબતો સ્પષ્ટ થાય છે:

(અ) ઉપરોક્ત આદેશ એક નિર્ણાયક આદેશ હતો જે નિર્ણાયક તપાસનું પરિણામ હતું.

(બી) ઉપરોક્ત આદેશ પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના સ્પષ્ટ નિર્દેશો અને સૂચનાઓ હેઠળ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

(સી) ઉપરોક્ત આદેશ અંતિમ/નિર્ણાયક આદેશ હોવાથી, તે નિઃશંકપણે સ્થાપિત થાય છે કે પરીક્ષા તપાસ સમિતિ દ્વારા

કરવામાં આવેલી તપાસ અંતિમ તપાસ હતી અને "પ્રથમ દષ્ટિએ તપાસ" નહોતી, જેમ કે જવાબ હેઠળના ફકરામાં પ્રતિવાદીઓનું વિલંબિત વલણ છે.

(ડી) પ્રતિવાદીઓ ક્યારેય આ બાબતને વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિને મોકલવાનો ઈરાદો ધરાવતા ન હતા (જેમ કે તેમના જવાબમાં તેમનો વિલંબિત કેસ છે) કારણ કે તેઓ સારી રીતે જાણતા હતા કે નિયમોમાં ક્યારેય વિદ્યાર્થી શિસ્ત સમિતિને આવા સંદર્ભ અથવા પરીક્ષા સમિતિના અધિકારક્ષેત્રમાં તેના દ્વારા અતિક્રમણનો વિચાર કરવામાં આવ્યો નથી.

(ઈ) તપાસની કાર્યવાહી અત્યંત આંશિક અને સંપૂર્ણપણે પૂર્વનિર્ધારિત હતી કારણ કે તે પરીક્ષા સમિતિ દ્વારા (નિયમો હેઠળ વિચાર્યા મુજબ) હાથ ધરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ રાતોરાત ગેરકાયદેસર રીતે રચાયેલી અન્ય "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી, જેની રચના પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા અરજદારની શૈક્ષણિક કારકિર્દીને નષ્ટ કરવાના એકમાત્ર હેતુ માટે કરવામાં આવી હતી.

(એફ) પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા રચાયેલી પરીક્ષા તપાસ સમિતિએ નિયામકને તેની ભલામણ આપતા પહેલા નિયમોના નિયમ ૪૪ પર વિચાર કર્યો હતો.તેથી, પરીક્ષા તપાસ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત તપાસ નિર્ણાયક અને અંતિમ હતી.જો કે, અરજદારને ક્યારેય કોઈ બોલવાનો આદેશ અથવા અંતિમ નિર્ણયના કારણો આપવામાં આવ્યા ન હતા.

(જી) પ્રતિવાદી નંબર ૨ ડિરેક્ટરે તેમણે રચેલી સમિતિની અંતિમ ભલામણને સ્વીકારપૂર્વક અને નિર્વિવાદપણે "મંજૂરી" આપી હતી.આથી, તેમણે નિયમોનું સભાનપણે ઉલ્લંઘન કરીને, કાર્યકારી પરિષદ દ્વારા વિચારણા માટે ઉપરોક્ત "મંજૂર" અંતિમ નિર્ણય રજૂ કરવાનો ક્યારેય ઇરાદો નહોતો રાખ્યો.

તેમના જવાબના ફકરા નંબર ૧૪માં પ્રતિવાદીઓની સામગ્રી કે જે નિયમોના નિયમ ૩૮ છે. "....વિસુઅલઇઝ્ડટે નોવો ઇન્કવાયરી પ્રથમ દષ્ટિએ ઇન્કવાયરી પછી".

૧૩) હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે ફકરો નંબર ૧૪ ની સામગ્રીઓ સંપૂર્ણપણે ખોટી, દુર્ભાવનાપૂર્ણ અને હેરાન કરનારી છે અને

ઘડિયાળને ઉલટાવી દેવાના અને આ માનનીય કોર્ટના રિટ અધિકારક્ષેત્રમાંથી બહાર નીકળવાના સ્પષ્ટ ઉદ્દેશ સાથે અવગણવામાં આવી છે.હું આદરપૂર્વક પ્રાર્થના કરું છું કે જો જવાબ હેઠળના ઉપરોક્ત ફકરાની સામગ્રીને નકારી કાઢવામાં આવે, તો આ માનનીય કોર્ટ કૃપા કરીને દરેક ખાનગી પ્રતિવાદીઓ, ખાસ કરીને પ્રતિવાદી નંબર ૨ પર અનુકરણીય કિંમત લાદશે.પ્રતિવાદીઓ હવે ચાર અવરોધો (કથિત પ્રાથમિક તપાસ અને અનુગામી અંતિમ તપાસ, નિયામકની મંજૂરી અને પછી કાર્યકારી પરિષદની મંજૂરીને આધિન) રચવાનો પ્રસ્તાવ કરે છે કે જે અરજદાર કોઈ પણ દસ્તાવેજો વિના આંખ આડા કાન કરે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે, જે કથિત રીતે પ્રતિવાદીઓની પૂર્વનિર્ધારિત માનસિક સ્થિતિનો આધાર બનાવે છે.

સૌંદર્યલક્ષી રીતે ખોટી ધારણાઓ દર્શાવીને અને એમ કહીને કે તેઓ અરજદારને સુનાવણીની નવી તક આપશે, પ્રતિવાદી માનનીય કોર્ટને પૂર્વગ્રહ સિવાય કંઈ કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે.ઉપરોક્ત નવી સુનાવણીનું પરિણામ 'સુનાવણી' ના પરિણામ જેવું જ હશે જે અરજદાર અગાઉ આધીન હતું કારણ કે આ બંને સુનાવણી પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના શિક્ષણ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવશે.

હું જણાવું છું કે રાષ્ટ્રીય કાયદા વિશ્વવિદ્યાલયના પદાધિકારીઓ હોવાથી, ખાનગી પ્રતિવાદીઓ પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવતી હતી કે તેઓ તેમના પોતાના નિયમોનું સન્માન નહીં કરે તો પણ યોગ્ય પ્રક્રિયા અને કુદરતી ન્યાય માટે આદર દર્શાવે.હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે એવા અસંખ્ય કિસ્સાઓ છે કે જે વિદ્યાર્થીઓ, અમુક અથવા અન્ય કારણોસર, પ્રતિવાદી નંબર ૨, પ્રતિવાદી નંબર ૫ તેમજ જવાબના પ્રતિનિધિઓની ગેરવાજબી માંગણીઓ પ્રત્યે આત્મસંતુષ્ટ નથી, તેમને શિસ્તની પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને "લાઇનમાં મૂકવામાં આવે છે".પ્રતિવાદી નંબર ૫ પ્રત્યે અત્યંત આદર સાથે, હું કહું છું કે પ્રતિવાદી નંબર ૫ દ્વારા મારી જાતીય સતામણી કરવામાં આવી હતી, અને જ્યારે મેં ઉપરોક્ત મુદ્દાને ઉશ્કેર્યો, ત્યારે મને શિસ્તની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરીને ચૂપ કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.

હું કહું છું કે મેં પરિણામથી સંપૂર્ણપણે વાકેફ રહીને દરેક પ્રતિવાદીઓ સામે અત્યંત ચોક્કસ આક્ષેપો કર્યા છે.જો ઉપરોક્ત કોઈપણ આક્ષેપો ખોટા હોત, તો ખાનગી પ્રતિવાદીઓએ મારા આક્ષેપોને રદબાતલ કરવા માટે તેમના જવાબના ભાગ રૂપે ચોક્કસપણે

પુરાવા/સમર્થન રજૂ કર્યું હોત.જો કે, મારા કોઈપણ અત્યંત ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ આક્ષેપોને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યા નથી.આ માત્ર એટલું જ દર્શાવે છે કે પ્રતિવાદીઓ પાસે શીર્ષકવાળી અરજીના મેમોમાં મારા દ્વારા કરવામાં આવેલી સંપૂર્ણપણે સાચી રજૂઆતોનો કોઈ જવાબ નથી.હું આદરપૂર્વક માનનીય કોર્ટને વિનંતી કરું છું કે તેઓ દરેક ખાનગી પ્રતિવાદીઓ તરફથી આ મૌન (જે અરજીના મેમોની સામગ્રીની સ્વીકૃતિની નિશાની છે) ની નોંધ લે અને ઉપરોક્ત તોફાનમાં સામેલ દરેક ખાનગી પ્રતિવાદીઓ સામે યોગ્ય અનુકરણીય કાર્યવાહી કરે.

૧૪) છેવટે, હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે શીર્ષકવાળી અરજીમાં મારા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા નીચેના સંબંધિત મુદ્દાઓ મને ખબર ન હોય તેવા કારણોસર અને રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર અને સંભવતઃ બાહ્ય વિચારણાઓ માટે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અનુત્તરિત રહે છે:

એ) પ્રતિવાદી નંબર ૫ ના કહેવા પર મને સતામણીનો સામનો કરવો પડ્યો હોવાના આરોપ અંગે પ્રતિવાદીઓ મૌન રહ્યા છે.તેથી આ દલીલ નિઃશંકપણે સાબિત થઈ છે.

બી) પ્રતિવાદીઓએ સ્વીકાર્યું છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ અરજદાર સામેની તપાસની અધ્યક્ષતા કરી શક્યો ન હોત.જો પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની અસમર્થતાને અવગણવામાં આવે તો પણ, પરીક્ષા સમિતિની સંપૂર્ણ રચના કરવામાં આવી ન હતી, અને તેથી, મારી સામે શરૂ કરવામાં આવેલી સમગ્ર શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી ખામીયુક્ત છે.

સી) પ્રતિવાદીઓએ અરજદારની સ્પષ્ટ દલીલ સાથે વ્યવહાર કર્યો નથી કે પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા અરજદારને ચૂપ કરવા માટે શિસ્તની કાર્યવાહી (નિયમોની વિરુદ્ધ) કરવામાં આવી છે.પ્રતિવાદી નંબર ૨ ડિરેક્ટરે, તેથી, રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર, વર્તમાન બાબતમાં વ્યક્તિગત રસ લીધો છે.

ડી) પ્રતિવાદીઓ મારી ચોક્કસ દલીલના સંબંધમાં મૌન રહ્યા છે કે તેઓએ નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત મૂળ અને પ્રક્રિયાગત આવશ્યકતાઓનું પાલન કર્યું નથી.

ઈ) પ્રતિવાદીઓએ સ્વીકાર્યું છે કે અરજદાર, નિર્ણાયક સત્તાધિકારી અને સુનાવણી/તપાસ સત્તાધિકારી સામે તપાસ ક્યારેય એકસરખી

નહોતી.તેથી, પ્રતિવાદી નંબર ૨ ની પૂર્વનિર્ધારિત માનસિકતા શરૂઆતથી જ સમગ્ર નિર્ણય પ્રક્રિયા પર લાદવામાં આવી હતી.

૧૫) હું સ્પષ્ટપણે નકારી કાઢું છું કે મેં પ્રતિવાદી નંબર ૨ સમક્ષ કોઈ દિલગીરી વ્યક્ત કરી હતી, જેમ કે જવાબના ફકરા નંબર ૮ માં અસ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવ્યું છે.મેં કોઈ ગુનો કર્યો ન હોવાથી, ખેદ વ્યક્ત કરવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

૧૬) હું જવાબના ફકરા નંબર ૧૧ની સામગ્રીને સ્પષ્ટપણે નકારી કાઢું છું.જો કે, સંબંધિત મહિલા ફેકલ્ટી સભ્યના આદરને કારણે, હું આ મુદ્દાને બિનજરૂરી રીતે આંદોલન કરવા માંગતો નથી.

૧૭) જવાબના ફકરા નંબર ૧૪ની સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે અપર્યાપ્ત રીતે સજ્જ વિદ્યાર્થીને સલાહકાર/વકીલ/સહાયક દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરવાની મંજૂરી આપવાની જરૂરિયાત એ એવો અધિકાર નથી કે જે યુનિવર્સિટીના નિયમો અરજદારને છીનવી શકે, ઘણું ઓછું આપી શકે.ઉપરોક્ત અધિકારના મૂળિયા સમાનતામાં છે, જેનું કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થા, ખાસ કરીને કાયદાકીય શિક્ષણ આપતી પ્રતિવાદી નંબર ૧

યુનિવર્સિટીએ પાલન કરવું જરૂરી હતું.મેં પ્રતિવાદી નંબર ૨,૩,૪,૫ અને ૬ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અસંવેદનશીલ અને હાસ્યાસ્પદ વ્યવહારની અપેક્ષા રાખી હતી અને તેથી, તપાસ માટે વકીલ સાથે રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું.૦૭/૧૧/૨૦૧૫ (પાનું ૯૯ પર) ના મારા ઈ-મેલની સામગ્રી દર્શાવે છે કે આ સંબંધમાં મારી આશંકાઓ પાયાવિહોણી નહોતી.

૧૮) તેથી, હું આદરપૂર્વક પ્રાર્થના કરું છું અને રજૂ કરું છું કે મને ખાનગી પ્રતિવાદીઓ દ્વારા બાહ્ય વિચારણાઓ માટે અલગ કરવામાં આવ્યો છે અને ભોગ બનાવવામાં આવ્યો છે.પ્રતિવાદીઓએ મને મારા કાયદાકીય શિક્ષણનો અભ્યાસ કરવા અને ચોથા શૈક્ષણિક વર્ષ (સાતમા સેમેસ્ટર) માં બઢતી મેળવવા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.આ અત્યંત શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી મારી કારકિર્દીને નષ્ટ કરવામાં સક્ષમ છે.આજની તારીખે પણ, હું એવા કારણોથી વાકેફ નથી (અને પ્રતિવાદીઓએ તેમના જવાબના ભાગ રૂપે કોઈ કારણો રજૂ કર્યા નથી) જેના માટે મને આવી અત્યંત શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે.

હું જણાવું છું કે પ્રતિવાદીઓ જાણીજોઈને શીર્ષકવાળી અરજી પર ચુસ્ત રીતે બેઠા હતા અને ૧૭/૦૩/૨૦૧૬ સુધી તેમનો જવાબ દાખલ કર્યો ન હતો જેથી હું ચોથા શૈક્ષણિક વર્ષમાં બઢતી મેળવવામાં અક્ષમ થઈ શકું.

હું આદરપૂર્વક જણાવું છું અને રજૂ કરું છું કે મેં ખાનગી પ્રતિવાદીઓ દ્વારા રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર ભાવનાત્મક અને માનસિક રીતે આઘાત પહોંચાડ્યો છે અને હું પ્રાર્થના કરું છું કે મને હેરાન કરવા, મને બદનામ કરવા અને બાહ્ય વિચારણાઓ માટે મારી કારકિર્દીને જોખમમાં મૂકવા માટે પ્રતિવાદીઓ પર અનુકરણીય કિંમત લાદવાની જરૂર છે.

..."

૨૦. આ કોર્ટે અરજદાર અને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલો પર વિચાર કર્યો છે. રેકૉર્ડ પરની તમામ દલીલો, ખાસ કરીને પ્રતિવાદીઓના જવાબમાં સોગંદનામાની સામગ્રી અને અરજદારના પ્રત્યુત્તરમાં સોગંદનામાની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે. અરજદારના વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ઉપરોક્ત અધિકારીઓ અને ટિપ્પણી પર વિચાર કરવામાં આવ્યો છે. આ બાબતના તમામ સંબંધિત પાસાઓને ધ્યાનમાં

લીધા પછી, જેમ કે અહીં ઉપર પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યું છે, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે ખાનગી પ્રતિવાદીઓ, ખાસ કરીને પ્રતિવાદી નંબર ૨, ૩ અને ૪, એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઘણી મહેનત કરી હતી કે તે અરજદાર ઘેરાયેલો છે અને પીડિત છે, અને અરજદારને નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત ન્યાયી સારવાર મળતી નથી. પ્રતિવાદીઓના હાથે અરજદારના કથિત અત્યાચારનું કારણ રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ નથી. જે દિવસે અરજદાર પ્રશ્નમાં તપાસ માટે હાજર થયો ત્યારથી જ, તેને ખાસ કરીને શિક્ષાત્મક સારવાર માટે પસંદ કરવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે. પ્રતિવાદીઓને અરજદારના શરીર અથવા વ્યક્તિ પર કોઈ દોષિત પુરાવા મળ્યા ન હતા. વર્તમાન અરજીની સુનાવણી અને ચુકાદા દરમિયાન પ્રતિવાદીઓ દ્વારા લેખિત અથવા મૌખિક રીતે કોઈ નિવેદન કરવામાં આવ્યું ન હતું, જે અન્યથા સૂચવે. હકીકતમાં, પ્રતિવાદીઓ અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા તમામ વિગતવાર તથ્યાત્મક દાવાઓ અને કાનૂની દલીલો પર મૌન રહ્યા છે. આગળ, અરજદારને તેનો કેસ રજૂ કરવાની વાજબી તક આપવાને બદલે, તેની સામેના પુરાવાને (જો કોઈ હોય તો) પડકારવા અને પ્રતિવાદી નંબર ૫ (જો કોઈ હોય તો) ના "અહેવાલ" ને ચકાસવા માટે, અરજદારને અવ્યવસ્થિત રીતે ૧૨-૨૮ વાગ્યે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સંબોધવામાં આવેલા ઈ-મેલ દ્વારા ૦૭/૧૧/૨૦૧૬ પર ૨-૩૦ વાગ્યે હાજર રહેવાનું કહેવામાં આવ્યું

હતું.પ્રતિષ્ઠિત નેશનલ લો સ્કૂલના હાથે આવી નિર્દયતાનું કારણ જાણી શકાયું નથી.

૨૧. કામચલાઉ "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" દ્વારા તેમની પૂછપરછ દરમિયાન અરજદાર સાથે કરવામાં આવેલી ખેદજનક વર્તણૂક, અરજદારના વિગતવાર ઈ-મેલની તારીખ ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ (મેમો ઓફ પિટિશનના પૃષ્ઠ ૯૯ના પરિશિષ્ટ C પર) ને ધ્યાનમાં રાખીને નોંધવામાં આવી છે.પ્રતિવાદીઓએ અરજદારના ઉપરોક્ત ઈ-મેલનો જવાબ આપ્યો નથી.જ્યારે ઉપરોક્ત ઈ-મેલની સામગ્રીનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૩ અને ૪ ને પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા પ્રક્રિયાગત ઔપચારિકતાને પહોંચી વળવા માટે તપાસ કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હતી.પ્રતિવાદીઓએ તપાસ શરૂ થાય તે પહેલાં જ અરજદારની કારકિર્દીને નષ્ટ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો.પ્રતિવાદી નંબર ૨ ના કહેવા પર પ્રતિવાદી નંબર ૩ અને ૪ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી તપાસની તુલના ગુનેગારોની પૂછપરછ સાથે કરી શકાય છે.પ્રતિષ્ઠિત યુનિવર્સિટીઓમાં વિદ્યાર્થીઓ સાથે આ રીતે વર્તવામાં આવે તેવી અપેક્ષા નથી.૦૩/૧૨/૨૦૧૫ તારીખનો વિવાદિત આદેશ પણ પૂર્વગ્રહથી ભરેલો છે. ઉપરોક્ત સંક્ષિપ્ત અને કારણો વિનાના આદેશમાં માત્ર એ હકીકતનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર નિયામક દ્વારા મંજૂર કરાયેલી

"પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ની ભલામણ અનુસાર નિયમ ૪૪ (એ) (iv) હેઠળ દંડને પાત્ર હતો.પ્રતિવાદી નંબર ૫-નિરીક્ષકના "અહેવાલ" ની સામગ્રી શું હતી તે અંગે અરજદારને ક્યારેય જાણ કરવામાં આવી ન હતી.હકીકતમાં, પ્રતિવાદીઓનો જવાબ સૂચવે છે કે ઉપરોક્ત "અહેવાલ" અસ્તિત્વમાં નથી, જેમ કે અરજદારની દલીલ છે.વધુમાં, અરજદારને ક્યારેય સાંભળવાની તક આપવામાં આવી ન હતી, ન તો તેને તેની વિરુદ્ધ ઉપયોગમાં લેવા માટે પ્રસ્તાવિત કોઈપણ સામગ્રી અથવા પુરાવાની તપાસ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.હકીકતમાં, ૦૭/૧૧/૨૦૧૫ પર જ, પ્રતિવાદીઓએ જી.એન.એલ.યુ. ના I T એક્ઝિક્યુટિવના હાથે અરજદારના સેલ ફોનની સંપૂર્ણ તકનીકી તપાસ કર્યા પછી, કોઈપણ આરોપ વિના અરજદારને સેલ ફોન પરત કર્યો હતો.તેથી, જો પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી અન્ય તમામ ગેરકાયદેસરતાઓને દલીલ માટે અવગણવામાં આવે તો પણ; તેમ છતાં, યોગ્યતા અને તથ્યાત્મક વિશ્લેષણ પર-અરજદારે કોઈ ગેરકાયદેસરતા કરી નથી.પ્રતિવાદીઓનું તેમની દલીલોમાં અને મૌખિક દલીલો દરમિયાન પણ સ્પષ્ટ મૌન એ હકીકત સૂચવે છે કે પ્રતિવાદીઓ તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલી ગેરકાયદેસરતાઓથી બચી શકતા નથી.અરજદારના પ્રત્યુત્તરની સ્વ-સ્પષ્ટીકરણાત્મક સામગ્રી (ઉપર અહીં પુનઃઉત્પાદિત) પ્રતિવાદીઓની દરેક વિલંબિત દલીલોને રદ કરે છે.મેં એવું પણ અવલોકન કર્યું છે કે

પ્રતિવાદીઓને ૧૨/૧૨/૨૦૧૫ પર નોટિસ આપવામાં આવી હોવા છતાં, પ્રતિવાદીઓએ ૧૬/૦૩/૨૦૧૬ પર જવાબમાં તેમનું સોગંદનામું દાખલ કરતા પહેલા ચાર મહિનાથી વધુ સમય સુધી રાહ જોઈ હતી.શ્રી વિકે દલીલ કરી છે કે પ્રતિવાદીઓએ વર્તમાન મામલાના ચુકાદામાં જાણીજોઈને વિલંબ કર્યો છે જેથી ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ (ત્રીજું વર્ષ) સમાપ્ત થાય અને અરજદારની કારકિર્દીને ઉલટાવી ન શકાય તેવી અસર થશે કારણ કે, ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ ના વિવાદિત આદેશનું સૌથી વધુ શિક્ષાત્મક પરિણામ એ હશે કે અરજદારને નિયમોના નિયમ ૨૭ (v) મુજબ પછીના વર્ષ (ચોથા વર્ષ) માં વર્ગોમાં હાજરી આપવા પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવશે.

૨૨. એવું લાગે છે કે પ્રતિવાદીઓના જવાબમાં સોગંદનામું પણ આ પાસા પર મૌન છે.વર્તમાન અરજીની સુનાવણી દરમિયાન પણ, પ્રતિવાદીઓ માટે વિજ્ઞાન વકીલ એ સ્થાપિત કરવામાં અસમર્થ હતા કે અરજદાર કોઈપણ ગેરરીતીમાં સામેલ હતા.આ અરજીની સુનાવણી દરમિયાન અરજદારના વિજ્ઞાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલા સ્પષ્ટ નિવેદનો માટે, પ્રતિવાદીઓના વકીલ દ્વારા અસ્પષ્ટ અને ઉડાઉ જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો.તેથી, પ્રતિવાદીઓની એકમાત્ર વિનંતી કે જેના પર વિચાર કરવાનું બાકી છે તે એ છે કે શું અરજદાર તેમના દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ પ્રતિવાદીઓના હાથે નવી તપાસને આધિન હોઈ શકે છે?હું પ્રતિવાદીઓની

આ અત્યંત વિલંબિત અને અત્યંત પૂર્વગ્રહયુક્ત વિનંતીને ધ્યાનમાં લેવા માંગતો નથી.આવી વિનંતી કરીને, પ્રતિવાદીઓએ પરોક્ષ રીતે સ્વીકાર્યું છે કે તેમની વિવાદિત તપાસ પ્રક્રિયા (તેમના પોતાના નિયમોની અવગણનામાં) ગેરકાયદેસર હતી અને પરિણામે, અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલો તેમની સંપૂર્ણતામાં સાચી જણાય છે.બીજું, પ્રતિવાદીઓએ અરજદારનો સેલ ફોન સ્વેચ્છાએ પરત કર્યો હતો કારણ કે તેમને એવું સૂચવવા માટે કોઈ પુરાવા મળ્યા ન હતા કે અરજદાર કોઈ ગેરરીતીમાં સામેલ હતો.પ્રતિવાદીઓએ એવું સૂચવવા માટે કોઈ પુરાવા રજૂ કર્યા નથી કે અરજદારના સેલ ફોનમાં કોઈ શંકાસ્પદ સામગ્રી છે.ઉપરાંત, પ્રતિવાદીઓએ કોઈપણ આધાર અથવા પુરાવા વિના વર્તમાન કેસને લાગુ પડતા નિયમોના નિયમન જજ ને કોસ્મેટિક રીતે બનાવ્યું હોવાનું જણાય છે.છેવટે, જો લગભગ ચાર મહિનાની પીડાનો સામનો કર્યા પછી, તેને ફરી એકવાર કોઈ સ્પષ્ટ અથવા બુદ્ધિગમ્ય કારણ વગર નવી તપાસનો સામનો કરવો પડે તો તે અરજદાર-વિદ્યાર્થીના હિત માટે ખૂબ જ પૂર્વગ્રહયુક્ત રહેશે.પ્રતિવાદીઓની ક્રિયાઓ અરજદાર સામે ગંભીર પૂર્વગ્રહ સૂચવે છે અને આ પૂર્વગ્રહ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા નિર્દોષ અને નિર્દોષ રીતે પૂછવામાં આવી રહેલી ફરીથી તપાસમાં પ્રવેશી શકે છે.

૨૩. તેથી, આ કોર્ટનો મત છે કે પ્રતિવાદીઓ જી.એન.એલ.યુ. ના રજિસ્ટ્રારના જવાબની અત્યંત સ્વ-વિરોધાભાસી અને અપમાનજનક પ્રકૃતિ સહિત, અત્યાર સુધી ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ થી કૃત્યો, કમિશન અને ભૂલો કરે છે, જે પ્રતિવાદીઓની પૂર્વગ્રહયુક્ત અને પક્ષપાતી માનસિકતાનો પુરાવો આપે છે.પ્રતિવાદીઓ તેમના પોતાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરે છે, ખાસ કરીને નિયમ ૩૮.પ્રતિવાદીઓનો જવાબ અરજદારની દલીલને વધુ મજબૂત કરે છે કે પ્રતિવાદીની ન્યાયિક પ્રક્રિયા પૂર્વનિર્ધારિત માનસિકતા અને દુર્ભાવનાથી પ્રભાવિત થઈ છે.

૨૪. ભૂપેન્દ્ર શિંગલ (ઉપરોક્ત) અને જીત પટેલ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ કોર્ટના સમાન તથ્યો અને પરિણામી નિર્ણયો પણ અરજદારના બચાવમાં આવે છે.આ નિર્ણયોના સંબંધિત ભાગો અહીં ઉપર ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.ભૂપેન્દ્ર શિંગલમાં એક વિદ્યાર્થીને તાત્કાલિક અસરથી હાંકી કાઢવામાં આવ્યો હતો.વિદ્યાર્થીએ દલીલ કરી હતી કે તેની ગેરહાજરીમાં તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તેથી, સમગ્ર તપાસને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન ગણાવીને દૂષિત કરવામાં આવી હતી.આ કોર્ટે તે બાબતમાં વિચારણા કરી હતી કે શું અરજદાર સામેના આરોપોના આરોપો અને આરોપો ધરાવતી પર્યાપ્ત કારણદર્શક નોટિસ અથવા તો આરોપોનો સારાંશ પણ રજૂ કરવો જરૂરી છે કે કેમ.વર્તમાન કેસની જેમ, તે બાબતમાં

પણ, વિદ્યાર્થીને માત્ર ચોક્કસ તારીખ અને સમયે હાજર રહેવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું અને વિદ્યાર્થીને અન્ય કોઈ વિગતો આપવામાં આવી ન હતી. આ કોર્ટે એવું માન્યું હતું કે સંસ્થાનું આ કૃત્ય કુદરતી ન્યાયના સ્થાયી સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન છે કારણ કે શિસ્તની કાર્યવાહી પર વિચાર કરતી વખતે, યુનિવર્સિટી અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા છે અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું જરૂરી છે. જીત પટેલ કેસમાં, આ કોર્ટે એવી પરિસ્થિતિનો સામનો કરવો પડ્યો હતો કે જ્યાં વિદ્યાર્થીઓ યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવેલા આક્ષેપો સામે પોતાનો બચાવ કરવાની સ્થિતિમાં ન હતા, કારણ કે તેઓ તેમની સામેના આક્ષેપોની ચોક્કસ પ્રકૃતિથી અજાણ હતા. આ કોર્ટે એવું માન્યું હતું કે કારણદર્શક નોટિસ જારી ન કરીને, પરીક્ષાનો અહેવાલ અને વિદ્યાર્થીઓ વિરુદ્ધ અન્ય કોઈ સામગ્રી પૂરી ન કરીને, વિદ્યાર્થીઓ પૂર્વગ્રહ્યુક્ત હતા.

૨૫. મને જાણવા મળ્યું છે કે શ્રી વર્ક દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયો વર્તમાન કેસની હકીકતોને સંપૂર્ણપણે લાગુ પડે છે.

૨૬. વર્તમાન કેસમાં, પ્રતિવાદી નંબર ૨-જી.એન.એલ.યુ. ના નિયામક દ્વારા અને તેમના કહેવા પર લેવામાં આવેલી અત્યંત શિક્ષાત્મક કાર્યવાહીની અસરો અત્યંત શિક્ષાત્મક હતી અને અરજદાર-વિદ્યાર્થીની કારકિર્દી પર

લાંબા ગાળાની નકારાત્મક અસરો પડશે.આ નિર્ણયના પરિણામે અરજદાર માટે એક શૈક્ષણિક વર્ષનો બગાડ થયો હોત કારણ કે તેને ચોથા શૈક્ષણિક વર્ષમાં બઢતી આપવાની અને હાજરી આપવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હોત, જેમ કે આ ચુકાદાના અગાઉના ફરિયામાં વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી છે.વધુમાં, નિયમન જજ (સી), જજ (ડી) અને જજ (ઈ) માં અત્યંત શિક્ષાત્મક અસરો આકર્ષવામાં આવશે.આ જ કારણ છે કે ઉચ્ચ પ્રતિષ્ઠિત કાયદાકીય દિગ્ગજોની બનેલી કાર્યકારી પરિષદને તમામ શિસ્તની બાબતોમાં અંતિમ નિર્ણય લેવાની સત્તા હોવી જરૂરી હતી.જો કે, અરજદાર વતી યોગ્ય રીતે રજૂ કરવામાં આવ્યું છે તેમ, રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર, પ્રતિવાદી નંબર ૨ એ એક્ટિવિટી કાઉન્સિલની સત્તા પોતાને આપવાનો નિર્ણય કર્યો અને તેને એક્ટિવિટી કાઉન્સિલ સમક્ષ મૂકવાને બદલે પોતે જ વિવાદિત નિર્ણયને મંજૂરી આપી, જે નિયમો હેઠળ ફરજિયાત કરવામાં આવ્યો છે.વધુમાં, તે પરીક્ષા સમિતિ હતી જેણે અરજદારના કેસનો ચુકાદો આપવો જરૂરી હતો.જો કે, ખાસ કરીને અરજદારના કેસ માટે નિયમોની વિરુદ્ધ એક કામચલાઉ "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ની રચના કરવામાં આવી હતી.પાંડોરાની પેટી ન ખોલવા માટે, હું મારી જાતને અરજદારની બીજી સુસંગત દલીલ પર વધુ ચર્ચા કરવાથી રોકું છું કે "પરીક્ષા તપાસ સમિતિ" ના સભ્યોમાંથી એક, એટલે કે એક સુશ્રી શોભાલતા ઉદાપુડી પણ કાર્યકારી પરિષદના સભ્ય હતા.તેથી, તે સંપૂર્ણપણે સ્પષ્ટ

થાય છે કે, સંપૂર્ણપણે અવ્યવસ્થિત રીતે, અરજદારને ખાનગી પ્રતિવાદી નંબર ૨ થી ૬ ની પૂર્વનિર્ધારિત અને પક્ષપાતી માનસિકતા દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલા અન્યાયી પ્રયોગનો વિષય બનાવવામાં આવ્યો હતો.

૨૭. એ વાત સાચી છે કે આ અદાલત સામાન્ય રીતે યુનિવર્સિટીઓની શૈક્ષણિક બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરતી નથી, સિવાય કે, અલબત્ત, અસાધારણ સંજોગો આ અદાલતના અંતરાત્માને ગંભીર અને અપ્રતિમ અન્યાયને દૂર કરવા માટે પ્રેરિત કરે. આવી બાબતોમાં પણ, આ કોર્ટ યુનિવર્સિટીના નિર્ણયને રદ કરવામાં ધીમી રહેશે, સિવાય કે, વર્તમાન કેસમાં હકીકત એ છે કે, યુનિવર્સિટીનો નિર્ણય સંપૂર્ણપણે પાયાવિહોણો, મનસ્વી, દુર્ભાવનાપૂર્ણ, ગેરવાજબી, ગેરકાયદેસર અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોથી તદ્દન વિરોધાભાસી હોય. માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટ અને આ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદા સાથે વર્તમાન કેસની હકીકતોએ આ કોર્ટને વર્તમાન બાબતમાં દખલ કરવા માટે મજબૂર કરી છે. તમામ યુનિવર્સિટીઓ રાષ્ટ્રના ભવિષ્યનું પારણું છે. તેથી, તેઓએ તમામ કૃત્યો અત્યંત પ્રામાણિક અને અનુકરણીય રીતે કરવા જરૂરી છે. આ જવાબદારી ઝડપથી વધે છે જ્યારે યુનિવર્સિટી દેશના ભાવિ વકીલોને કાનૂની શિક્ષણ પ્રદાન કરતી અગ્રણી રાષ્ટ્રીય કાયદાની શાળા છે. કાયદાનો વિદ્યાર્થી ન્યાયનો આશ્રયદાતા હોવાની અપેક્ષા કેવી રીતે રાખવામાં આવે છે જ્યારે તેની યુનિવર્સિટી અન્યાયનું પ્રતીક છે?

૨૮. બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો અને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબ અને અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓના અવલોકન પર, ઉપરોક્ત કારણોસર એવું લાગે છે કે રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ ન હોય તેવા કારણોસર, પ્રતિવાદી નંબર ૨ થી ૬ એ નિયમોને અવગણ્યા હતા અને પ્રતિવાદી નંબર ૨ એ કાર્યકારી પરિષદની સત્તા માટે પોતાને બદલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.તેથી, એવું લાગે છે કે અરજદારની આશંકા કે ખાનગી પ્રતિવાદીઓએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ યુનિવર્સિટીને એક સરમુખત્યારશાહીમાં ફેરવી દીધી છે જ્યાં તમામ નિર્ણયો લેવામાં આવે છે, સમીક્ષા કરવામાં આવે છે અને થોડા પસંદગીના લોકો દ્વારા અમલ કરવામાં આવે છે, અને વિદ્યાર્થીઓને મૂળભૂત માનવ અધિકારો અને કુદરતી ન્યાયથી આકસ્મિક રીતે વંચિત કરવામાં આવે છે.

૨૯. વર્તમાન અરજીમાં સામેલ મુખ્ય પ્રશ્ન, મામલાના અવલોકન અનુસાર અને માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો અને વર્તમાન કેસમાં સામેલ તથ્યોને ધ્યાનમાં રાખીને, જે અરજદારના ઈ-મેલની દલીલો અને પ્રતિવાદીઓના વર્તનથી સ્પષ્ટ થાય છે, મને જાણવા મળ્યું છે કે, ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ તારીખનો વિવાદિત આદેશ જે કુદરતી ન્યાયના

સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ છે અને પ્રથમ દષ્ટિએ તે ગણી શકાય કે પ્રતિવાદીઓનો નિર્ણય દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે.તેથી ૦૩/૧૨/૨૦૧૫ તારીખના આદેશને રદ અને બરતરફ કરવો જરૂરી છે અને વર્તમાન રિટ પિટિશનને પણ સંપૂર્ણતામાં મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.તેથી, અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ યુનિવર્સિટીને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તે અરજદાર દ્વારા ૦૨/૧૧/૨૦૧૫ પર લેવામાં આવેલી "માત્રાત્મક તકનીકો" ની તપાસ માટે અરજદારનું પરિણામ ઝડપથી મૂલ્યાંકન કરે અને જાહેર કરે, પરંતુ વર્તમાન આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ૨ અઠવાડિયા પછી નહીં.

૩૦. સીધી સેવાની મંજૂરી છે.નોટિસ આથી કાઢી નાખવામાં આવે છે.

(ઝેડ. કે. સૈયદ, ન્યાયમૂર્તિ)

કે કે એસ

ચુકાદાની જાહેરાત પછી, પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી રાવલ ચુકાદાને ચાર અઠવાડિયા સુધી સ્થગિત રાખવા માટે પ્રાર્થના કરે છે.અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

(ઝેડ. કે. સૈયદ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.